



www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Bakıda orqan
alverinin
ilginc
təfərrüatları -
məhkəmə işi

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 6-7 aprel 2019-cu il Şənbə № 72 (7242) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**İşğalçını ram eləməyin tək yolu,
uğurlu müharibənin 3 şərti**



"Azərbaycanda
Türkiyə hərbi
bazalarını
yerləşdirməyin
vaxtı çatıb..."

yazısı səh.11-də

**"Əsgər əlində silahı, ziyalı isə
qələmi ilə bəyan etməlidir ki..." -
Horadiz təəssüratları**

yazısı səh.5-də

**Nazirin "İrəvanda görüşəcəyik"
bəyanatı düşməndə vahimə yaradıb**

yazısı səh.9-da

**"İcra başçılarının əl-ayağı
yığışdırılıb" - Aqil Abbas**

yazısı səh.3-də

**Milli Şura ilə REAL-ın mitinq
deyişməsi qızışır - qarşılıqlı ittihamlar**

yazısı səh.10-da

**AKP İstanbulda seçkinin
nəticələri ilə razılaşmır**

yazısı səh.13-də

**Deputat həbsdən buraxılan iki
gəncə bağlı baş verənlərdən danışdı**

yazısı səh.10-da

**SOCAR-ın Rusiyada zavod və neft
yatağı alması iddiasına reaksiya**

yazısı səh.9-da

**Gənc şairlər Musa Yaquba görə
AYB-ni "topa tutdular" - qalmaqal**

yazısı səh.7-də

**"Diqlas"ın binası sökülür: yerində
nə inşa olunacaq...**

yazısı səh.4-də

**"İstiləşmə deyil, soyuqlaşma
prosesinə hazır olmalıyıq" - ekoloq**

yazısı səh.15-də

**Rusiyanı və Putini Qərb sanksiyaları
çökdürə bilmir - səbəb**

yazısı səh.13-də

NATO-DAN ERMƏNİSTANA XƏBƏRDARLIQ, BAKIYA "PAS" ...

Qarabağ və Azərbaycan Alyansın gündəmində;
Ölkəmiz isə NATO üzvü Türkiyə və nüvə dövləti
Pakistanla hərbi bağları möhkəmlədir - hədəf...



yazısı səh.8-də

Avropa İttifaqı ilə saziş imzalanması ərəfəsində tərribat təhlükəsi

Politoloq: "Azərbaycanı Aİ ilə tərəfdaşlıq yolundan
döndərmək mümkün olmayacaq"

yazısı səh.6-da



**Qudrat Həsənzadə:
"Torpaqlarımız və
şərəfimiz uğrunda
Böyük Vətən
müharibəsinə
başlamalıyıq"**

yazısı səh.6-da



**Naqif Həmzəyev:
"Cəmiyyət səmimi
deyilən sözləri
qəbul etməyə
hazır deyil"**

yazısı səh.7-də



**Elmar Məmmədovun
erməni
jurnalistlərlə
söhbətinin
pərdəarxası**

yazısı səh.3-də

Prezident Kürdəxanıda köçkün ailələri üçün yeni yaşayış kompleksinin açılışını etdi

Bakının Kürdəxanı qəsəbəsində 810 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan yeni yaşayış kompleksi aprelin 5-də istifadəyə verilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılış mərasimində iştirak edib.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev görülməli işlər barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Bildirildi ki, Bakı şəhərinin ərazisindəki yataqxanalarda və digər inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış 810 məcburi köçkün ailəsi üçün Prezidentin 2011-ci ildə imzaladığı Sərəncama əsasən çoxmərtəbəli binalardan ibarət yeni yaşayış məhəlləsinin tikilməsi nəzərdə tutulub. Məhəllənin salınması üçün 15 hektar torpaq sahəsi ayrılıb. Yeni yaşayış məhəlləsinin layihələndirilməsi və tikintisi üzrə sifarişçi təşkilat funksiyaları Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf



Fonduna həvələ edilib. 2018-ci ilin mart ayında başlanan tikinti işləri yüksək keyfiyyətlə sona çatdırılıb. Layihə üzrə doqquzmərtəbəli 15 bina tikilib ki, bunlardan 9-u 54, 4-ü 36, digərləri isə 108 və 72 mənzillidir. Yeni yaşayış kompleksində məktəb və uşaq bağçası, o cümlədən digər zəruri infrastruktur obyektləri - klub-icma mərkəzi, həkim məntəqəsi inşa edilib, istirahət parkı salınıb, uşaq meydançaları yaradılıb, ərazidə geniş abadlıq və yaşıllaşdırma işləri görülmüşdür.

Kompleks salınarkən elektrik, su, qaz, istilik təchizatı və suvarma sistemlərinin, rabitə və televiziya şəbəkəsinin qurulmasına xüsusi diqqət göstərilib.

Qeyd olunub ki, bu, ölkə üzrə məcburi köçkünlər üçün salınan sayca 103-cü müasir yaşayış kompleksidir.

"Azərbaycan iqtisadi və əlbəttə, siyasi cəhətdən tam müstəqil ölkədir. Heç kimdən asılı deyilik, maliyyə vəziyyətimiz sabitdir, gəlirlərimiz artır,



icra etdiyimiz böyük layihələr, o cümlədən Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi yaxın gələcəkdə bizə əlavə gəlirlər gətirəcək. Bu gəlirlər ədalətli şəkildə bölüşdürüləcək, bir daha demək istəyirəm ki, ilk növbədə, vətəndaşların sosial rifahına yönələcəkdir".

"Report" xəbər verir ki, bunu Prezident İlham Əliyev kompleksin açılış mərasimində deyib.

"Beləliklə, bu gün açdığımız bu gözəl qəsəbə həm bi-

zim siyasətimizi, məcburi köçkünlərə qaygımızı, həm də ölkəmizin artan imkanlarını göstərir. Bu gün Azərbaycanda hər sahədə çox böyük quruculuq işləri aparılır - iqtisadi sahədə, sosial sahədə. Xəstəxanalar, məktəblər tikilir, yeni sosial obyektlər istifadəyə verilir, yollar salınır, köçkünlər üçün belə gözəl şərait yaradılır. Quruculuq, abadlıq, inkişaf bu gün Azərbaycanı fərqləndirən amillərdir", - dövlət başçısı əlavə edib.

4 rayonun icra başçısı dəyişdirildi

Novruz Nəcəf oğlu Novruzov Şabran Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilib. ONA-nın xəbərinə görə, bu barədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev sərəncam imzalayıb.

Prezidentin imzaladığı digər sərəncamlarla Siyəzən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilən **Asif Həbib oğlu Hüseynov** Şabran Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib.

Novruz Nəcəf oğlu Novruzov isə Siyəzən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin olunub.

Prezident İlham Əliyev **Məhərrəm Böyükağa oğlu Quliyev** Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilməsi haqqında da sərəncam imzalayıb.

Dövlət başçısının digər sərəncamı ilə Goranboy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilən **Nizaməddin Məhəmməd oğlu Quliyev** Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib.

Eyni zamanda Prezident İlham Əliyev **Məhərrəm Böyükağa oğlu Quliyev** Goranboy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.



Aİ ilə Azərbaycan arasında yeni saziş üzrə danışıqlar bu ayın sonunda keçiriləcək

Mayın ortalarında Aİ ilə Azərbaycan arasında yeni saziş üzrə danışıqlara dair yeni görüş olacaq.

ONA-nın Moskva müxbirinin xəberinə görə, bu sözləri Moskvada jurnalistlərə açıqlamasında xarici işlər naziri Elmar Məmmədov deyib. O bildirib ki, aprelin 24-26-da isə ticarət mövzusunda müzakirələrin aparılması gözlənilir. O, müzakirələrin hansı şəhərdə keçiriləcəyini açıqlamayıb.

Müəllimlərin iş qəbulu və yerdəyişməsi üzrə müsabiqənin vaxtı açıqlanıb

2019-2020-ci tədris ili üçün müəllimlərin iş qəbulu üzrə müsabiqənin başlayacağı tarix məlum olub.

ONA-nın xəbərinə görə, Təhsil Nazirliyinin İnsan resursları şöbəsinin müdiri müavini Murad Camalzadə bildirib ki, müəllimlərin iş qəbulu üzrə mərkəzləşdirilmiş müsabiqə iyul ayından başlayacaq. O qeyd edib ki, bu proses bir neçə mərhələdən ibarət olmaqla iyul, avqust və sentyabr aylarını əhatə edəcək.

M.Camalzadə qeyd edib ki, iyun ayında müəllimlərin yerdəyişməsi də həyata keçiriləcək. Bu tədris ilində müəllimlərin yerdəyişməsi və iş qəbulu üzrə müsabiqənin qaydalarında ciddi dəyişikliklərin edilməsi planlaşdırılıb.

Rusiya, İran və Azərbaycan prezidentlərinin görüşü avqustun 14-də keçirilə bilər

"Rusiya, İran, Azərbaycan üçtərəfli formatı çox yaxşı təşəbbüsdür". ONA-nın Moskva müxbirinin xəberinə görə, bu sözləri Moskvada jurnalistlərə açıqlamasında xarici işlər naziri Elmar Məmmədov deyib.

O bildirib ki, ilk sammit Bakıda, daha sonra Tehranda olub.

"Bu format 3 ölkə arasında dəhlizin yaranmasına imkan yaradır. Bu, elə layihədir ki, burada hamı qalib çıxır, hamı bunda maraqlıdır. Bəzi suallar var və bunlar hamısı müzakirə mövzudur. Rusiyada keçiriləcək növbəti sammitə gəldikdə, biz bununla bağlı rəsmi müraciət alışıq. Əvvəl görüşün avqustun 15-i, sonra isə 14-ü olacağı deyildi. Bizim nə cavab verdiyimizi qayıdanda dəqiqləşdirməliyəm", - deyə nazir qeyd edib.



"Soğana, kələmə və kartofa ixrac rüsumu tətbiq ediləcək" - Şahin Mustafayev

"Pərakəndə bazarlar daim nəzarət altındadır və monitorinqlər aparılır. Gündəlik tələbatə daxil olan məhsullar daha da ciddi nəzarət altında olur. Son bir aya yaxındır ki, soğanın qiymətində bahalaşma var".

"Report" xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev bildirib.

Onun sözlərinə görə, bu siyahıya kartofu və bir neçə gündür qiyməti bahalaşan kələmi də əlavə etmək olar: "İqtisadiyyat Nazirliyi qiymətlərin qalxmasının səbəblərini araşdırmaqla məşğuldur. Süni şəkildə qiymət artımı baş vermir. Ancaq qiymətlərin artımı bizi narahat edir".

Nazir deyib ki, hökumət tərəfindən bununla bağlı bu gün və ya sabah müvafiq tədbirlər görülməlidir: "Soğana, kələmə və kartofa ixrac rüsumu tətbiq ediləcək. Soğanın gömrük dəyərində görə spesifik idxal rüsumu tətbiq olunurdu. Kilosuna 60 sent həcmində idi. Biz bunu aradan qaldırmaq istəyirik. Biz bu xüsusi rüsumun iki aya müddətinə dayandırılmasını istəyirik. Bazarda aparılan monitorinqlər davam etdiriləcək. İnanırıq ki, tədbirlər nəticəsində bazardakı qiymətlər sabitləşəcək".

Bakıda daha iki "ASAN xidmət" tikiləcək

Prezident İlham Əliyev Bakı şəhərində iki yeni "ASAN xidmət" mərkəzinin layihələndirilməsi və tikintisi haqqında sərəncam imzalayıb.

ONA xəbər verir ki, sərəncamda "ASAN xidmət" mərkəzlərində vətəndaşlara operativlik, şəffafıq, nəzakətlik, məsuliyyət və rahatlıq prinsipləri əsasında müasir tələblərə cavab verən xidmətlər göstərilməsi sayəsində yüksək vətəndaş məmnunluğuna nail olunduğu qeyd edilib. Bildirilib ki, ölkə əhalisinin dövlət xidmətlərini və özəl xidmətləri vahid məkanda əldə etməsinin daha da genişləndirilməsi və xidmət şəbəkəsinin bütün respublika ərazisini əhatə etməsi məqsədilə bu gündəlik paytaxtda, eləcə də digər şəhər və rayonlarda on beş "ASAN xidmət" mərkəzi yaradılıb, 2019-cu ilin sonunadək daha beş mərkəzin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulub. Gündəlik müraciət sayı 30 minə yaxın olan "ASAN xidmət" mərkəzlərində indiyədək 28 milyondan çox müraciət qəbul edilib.

Sərəncama əsasən, Bakı şəhərində iki yeni "ASAN xidmət" mərkəzinin layihələndirilməsi və tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinə ilkin olaraq 6,0 (altı) milyon manat ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyi göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etməli, Nazirlər Kabineti sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etməlidir.

Bakı-Gəncə sürət qatarında gedışhaqqı 50 manatdan 25 manata endirildi

Bakı-Gəncə-Bakı sürətli sərnişin qatarında gedış haqqı endirilib.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətindən ONA-ya verilən məlumata görə, Bakı-Gəncə-Bakı sürətli sərnişin qatarının Biznes yerlərinə Bakıdan-Gəncə-Bakı istiqamətində gedış haqqı 08.04.2019-cu il tarixdən etibarən 50 manatdan 25 manata endirilir.

Abunə daha sərfəlidir -
"Yeni Müsavat" abunə kampaniyasını davam etdirir



"Yeni Müsavat" qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərsiniz.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - **48 qəpiyə** başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşıma Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa "Qaya" Mətbuat Yayımları ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

Bəzi icra hakimiyyəti orqanları, onların başçıları ölkədə gedən islahatlar kursuna zidd fəaliyyəti ilə diqqət çəkirlər. Yerlərdə belə icra başçıları narazılıq yaratmaq-la etirazları özlərinə yox, hökumətə qarşı yönəltmiş olurlar.

Kimisi vətəndaşın torpağını satır, kimisi kortejlə gəzir, kimisi də 70 fəhlənin məşasını mənimsəyən məmura qahmar çıxır. Söhbət Səmkirdəki sonuncu korrupsiya eməliyyatından gədir. Baxmayaraq ki, prezident icra başçıları dəyişir, kadr islahatları aparır, yerdəyişmələr edilərək əyalətlərdəki narazılığın "buxarını" çıxarır, lakin rayonlardan şikayətlər gəlməkdə davam edir, məmur özbaşınalığından gileyən vətəndaşlar prezidentə müraciətlər yazırlar.

Dövlət başçısı dəfələrlə icra başçılarına xəbərdarlıq edib, xalqla işləməyi tapşırıb, bahalı məclislər təşkil edən, övladları özlərini apara bilməyən məmurlara mesajlar verib, əhalini incidən icra hakimlərini cəzalandırıb, işdən azad edib. Ancaq rayonlardan şikayətlər gəlməkdədir.

Bu gün hətta özünü icra başçısı olduğu rayonun hökmdarı kimi aparıb, sahibkarından tutmuş kəndlisinə qədər, bütün rayon əhalisinə öz təbəəsi kimi baxan məmur-

"İcra başçıları arasında əl-ayağı yığışdırılıb"

Aqil Abbas: "Bələdiyyələrə daha çox səlahiyyət verilsə, rayonlarda bir çox problem həllini tapar"



Aqil Abbas

lar var. Onların bu fəaliyyətləri nəticəsində əhali hakimiyyətdən narazı salınır, sahibkarlığın inkişafı əngəllənir, rayonla-

rin sosial-iqtisadi durumu pisləşir.

Bütün bunlar isə icra hakimiyyəti başçıları arasında da təmizləmənin aparılması zərurətini yaradır. Nə etməli, icra strukturları ilə bağlı siyasəti necə dəyişməli?

Bu mövzuda sualımızı cavablandıraraq deputat Aqil Abbas "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, icra hakimiyyətlərinin prezidentin islahatlarına kölgə salmaması üçün birinci növbədə bələdiyyələrin səlahiyyətləri artırılmalıdır və yerli idarəetmə orqanı onların fəaliyyətinə müdaxilə etməməlidir. Onun sözlərinə görə, İH-lər bələdiyyələrin işinə qarışmamalıdır: "Bələdiyyələrə daha çox səlahiyyət verilsə, rayonlarda bir çox problemlər həllini tapar. Mən Türkiyədəki sistemi çox bəyənim. Türkiyədəki bələdiyyə sistemi gətirilməlidir.

Məsələn, Ağcabədidə böyük şirkətlər vergini rayona ödəmir. Onun mərkəzi Bakıdır deyə, vergi şəhərə yönəldilir. Ancaq həmin şirkətlər Ağcabədiyə vergi versələr, rayonda inkişaf gəder, artım olar, demirəm ki, rayon gülüstanlığa çevrilər, amma irəliləyiş hiss edilər. Bu gün 30-a qədər rayona

dotasiya verilmir, icra başçıları əl-ayağı yığışdırılıb. O söhbətlər yalandır ki, kimse kortejlə gəzir. Əksinə, kənddə ölən yasına getmək üçün hörmət olaraq icra aparatının işçiləri ilə bir yerdə polis rəisi, prokuror da gədir. Onlar avtobusla gətməyəcəklər ki?"

Deputat deyir ki, ona Ağcabədi-Ağdamdan çox, başqa rayonlardan şikayətlər daxil olur: "Şəkiddən, Masallıdan və başqa yerlərdən müraciətlər olur. Hamısı ilə məşğul olaram, kömək edirəm. Ancaq bəzən haqsız şikayətlər də olur. Məsələn, maraqlıdır ki, ən az Cəbrayıldan şikayət gəlir. Adam fikirləşir ki, görsən onların dərdi yoxdur?"

□ Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat"

Elmar Məmmədyyarovun erməni jurnalistlərlə söhbətinin pərdəarxası

XİN nazirinin açıqlaması ilə bağlı tənqidlərə cavab verdi

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyyarov Brüsseldə səsləndirdiyi fikirlər birmənalı qarşılanmayıb. Politoloq Elxan Şahinoğlu bununla bağlı özünün feysbuk səhifəsində yazıb: "Xarici işlər naziri Elmar Məmmədyyarov Brüsseldə Avropa İttifaqı-Azərbaycan Əməkdaşlıq Şurasının iclasından sonra keçirilən mətbuat konfransında Dağlıq Qarabağ münacişesinin həllilə bağlı belə bir cümlə işlədi: "Dağlıq Qarabağ münacişəsi ilə bağlı tərəflər nifrəti necə azaltmağın yollarını axtara bilər. Biz insanları arasında münasibətlərin yaranması, məzarların ziyarət edilməsi, hətta jurnalistlərin oradan yaxşı reportajlar hazırlaması ilə bağlı fikirləri qəbul edirik". İnsanlar arasında ünsiyyət və məzarların qarşılıqlı ziyarətini anladım, "jurnalistlərin oradan yaxşı reportajlar hazırlaması" nə deməkdir? Nazir "oradan" deyərək haranı nəzərdə tutur?"

E.Şahinoğlu qeyd edib ki, nazirin digər bir başqa cümləsi də düşündürücüdür: "Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində hər şey müzakirə edə bilərik. Lakin bir şey deyərdim ki, hərbiçilər geri çəkilməlidir. Nə qədər ki, hərbiçilər üz-üzədir, bu, nizamlanma əvəzinə problem yaradır". Hərbiçilər niyə geri çəkilməlidir? Müdafiə nazirimiz Zakir Həsənov erməni nazir David Tonoyanın ağzının üstündən vurub. İndi Elmar Məmmədyyarovun təbircinə, Zakir Həsənov işğalçını hədələməməlidir? Elmar Məmmədyyarov sanki demək istəyir ki, hərbi kontekst olmasa guya illərdir erməni həmkarıyla apardığı mənasız danışıqlar sülh gətirəcəkmis. Qeyd edək ki, digər bəzi sosial şəbəkə istifadəçiləri də nazirin açıqlamasına tənqidi yanaşıb.

Elmar Məmmədyyarov Brüssel-Moskva reysi ilə həmkarından ayrıldı

ni jurnalistlərlə söhbəti də diqqət çəkib. "Dağlıq Qarabağ münacişesini dinc, siyasi-diplomatik yolla tənzimləmək vacibdir". "Report" xəbər verir ki, bunu Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyyarov Brüsseldən Moskvaya gədən zaman təyərədə Ermənistan KİV-in nümayəndələrinə açıqlamasında deyib. "Hamı nəticələrin müxtəlif olduğunu düşünür. Hər öz tarixinə əsaslanıb, kimin günahkar, kimin isə doğru olduğunu deyir. Fikrimcə, 2016-cı ilin apreli bizə göstərdi ki, bölgəyə sülh hələ gəlmir", - E.Məmmədyyarov vurğulayıb. O qeyd edib ki, münacişenin dinc yolla tənzimlənməsi vacibdir: "Müharibə münacişenin dinc yolla tənzimlənməsinə qarşı ən böyük təhlükədir. Əlbəttə, başqa reallığın və yeni imkanların yaranması, münacişeni iki xalqın həll etməsi üçün birmənalı şəkildə Ermənistan ordusu Azərbaycanın



Elmar Məmmədyyarov

işğal olunmuş ərazilərindən çıxmalıdır". E.Məmmədyyarov bildirdi ki, Azərbaycan ərazisi hələ də Ermənistan hərbiçilərinin işğalı altındadır. "Ermənistan vətəndaşı niyə hərbi xidməti Azərbaycan ərazisində keçir?", - nazir erməni jurnalistlərə sual verib.

Sputnik-Azərbaycan isə xəbər verir ki, jurnalistlərdən biri ona Dağlıq Qarabağ münacişəsi barədə sual verib. "Siz Qarabağın hansı hissəsini tarixi erməni torpağı hesab edirsiniz - işğal olunan bütün ərazini?", - deyə nazir jurnalistin sualını sualla cavablandırıb. Rus dilində danışan Məmmədyyarov vurğulayıb ki, Qarabağ sözü "Çərnıy sad" ("Qara bağ") deməkdir. Erməni jurnalist daha sonra nazirə deyib ki, Azərbaycan KİV-də

"İrəvan xanlığı Azərbaycanın bir hissəsi olub" və "İrəvan bizimdir" kimi şüarlar səsləndirilir.

"Əsəbiləşməyin, ən əsas əsəbiləşməyin. Siz çox emosional olursunuz, jurnalist üçün sən bu, olduqca pisdir", - deyə azərbaycanlı nazir onu sakitləşdirməyə çalışıb. Bəzi müşahidəçilər bununla XİN rəhbərinin ermənilərə dərs verdiyini desə də, bir çoxları nazirin daha sərt mövqə sərgiləməsinə vacib hesab edir. Bəs, səslənən tənqidlərə XİN-in münasibəti necədir?

Nazirliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Leyla Abdullayeva "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bunları bildirdi: "Xarici işlər naziri Elmar Məmmədyyarovun Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişəsi ilə



Azay Quliyev Kopenhagenə gedir

Milli Məclisin deputatı, ATƏT Palament Assambleyasının (ATƏT PA) vitse-prezidenti Azay Quliyev qurumun Büro iclasında iştirak etmək üçün aprelin 6-da Danimarkanın paytaxtı Kopenhagen şəhərinə səfərə gedəcək. Bu barədə Milli Məclisin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Büronun iclasında Assambleyanın Siyasi məsələlər və təhlükəsizlik; İqtisadi məsələlər, elm, texnologiya və ətraf mühit; Demokratiya, insan hüquqları və humanitar məsələlər üzrə Ümumi Komitələrinin məruzələri və qətnəmə layihələri müzakirə olunacaq.

İclasda ATƏT PA-nın xüsusi nümayəndələrinin fəaliyyəti və seçki müşahidə missiyalarının hesabatları, Assambleyanın baş katibi Roberto Montellanın mandatının ikinci müddətə uzadılması məsələsinə baxılacaq.

Bununla yanaşı, Büro ATƏT PA-nın cari ilin 4-8 iyul tarixlərində Lüksemburqda baş tutacaq 28-ci illik və 4-6 oktyabr tarixlərində Mərkəzdə keçiriləcək payız sessiyalarının gündəliyini, müzakirə mövzularını və layihə sənədlərini təsdiq edəcək.

Azay Quliyev Büro iclasında müzakirəyə çıxarılan məsələlərə dair fikirlərini və təkliflərini bildirəcək. Səfər aprelin 9-da başa çatacaq.

□ Musavat.com

başlı mövqeyi bu günə qədər nazir tərəfindən səsləndirilmiş çıxışlarda beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində, istər ikitərəfli görüşlərdə, eləcə də XİN tərəfindən verilmiş açıqlamalarda birmənalı şəkildə öz əksini tapır". XİN rəsmisi bu açıqlamanın nədən ibarət olduğunu da açıqladı: "Həmin mövqə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnəmələrində, eləcə də beynəlxalq təş-

kilatlar tərəfindən bu günə qədər qəbul olunmuş çoxsaylı qərar və qətnəmələrdə qeyd olunub. Bu mövqə isə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinin, Dağlıq Qarabağ və ətraf bölgələrinin azad olunması, didərgin salınan insanların öz mülklərinə və torpaqlarına geri dönməsindən ibarətdir".

□ Cavid TURAN, "Yeni Müsavat"



Söz ki ağızdan çıxdı, oldu uçan quş...

Samir SARI

Siyaset elə bir mərətdir ki, onunla ciddi-ciddi məşğul olan kəs görək hər bir sözünün dalını-qabağını fikirləşsin, son illər patavalı şəkildə leksikonumuza daxil olmuş ifadə ilə desək, quşlamasın.

(Əslində, bu ifadə məntiqə söykənir: necə ki, quşu qəfəsdən, əlindən buraxarsan, pırr eləyib uçar və tuta bilməzsən, söz də elədir, ağızdan dırr eləyib uçdusa, sonradan "bayy" eləməyin xeyri yoxdur, qayıtmaq mümkün deyil).

Özü də əldən uçan quşla, ağızdan çıxan sözün yaratdığı situasiyalar fərqlidir. Birinci uçub gözdən itir, o birisi uçanda uzaqlaşmır, yüzlərlə, minlərlə adam o sözü tutub götürür, siyasətçinin gözünün qabağında oynadırlar.

Bizim ölkədə bu xüsusilə həssas məsələdir. Bu ölkənin broyler (quşçuluq) fabriklərində xüsusi "quştutan" ştatı olduğu kimi, mediasında, sosial şəbəkələrində də xüsusi "sözöyənadan", "sözden söz çıxaran" adamlar var. Onların işi-gücü gün ərzində "quşlayan" siyasət adamlarının, ictimai xadimlərin ağızlarından çıxan sözü tutub camaatın müzakirəsinə təqdim etməkdir.

Bu səbəbdəndir ki, bəzən "söztutan"ların əli boşda qalanda giley dolu statuslar yazırlar: "Eh, bu gün quşlayan deputat olmadı", "Yeni biri çəxib ağızdan "quş" buraxsaydı, müzakirə edərdik", "Nə təhər hamısı da ağıllanıb e, quş buraxan yoxdur" və s. v. e. a.

Amma bu o demək deyil ki, Feysbuk qeybətəxanası boş qala bilər. Əsla. Mütəlak kimdəsə bir qüsur tapılacaq. Heç nə olmasa belə, bir də görürsən, kiminsə adından nəse yazdırlar və o adamın gerçəkdən belə bir sz deyib-demədiyini dəqiq-ləşdirməyən yüzlərlə adam bu polemikaya qoşuldu...

Ona görə də siyasət adamları gerek status yazanda, çıxış edəndə çox ehtiyatlı olsunlar. Bura trollar ölkəsidir, daima ayıq-sayıq, sərvaxt olmaq lazımdır. Hamı özünü sərhəd qəsəbələrində, hərbi hissələrdə divara vurulan "ayıq ol, düşmən dinləyir" xəbərdarlığı oxuyurmuş kimi hiss etməlidir.

Bax, 4-5 gün qabaq Türkiyədə keçirilən bələdiyyə seçkilərində İstanbul şəhərindən namizədliyi irəli sürülmüş Binəli Yıldırım rəqibi ilə təxminən bərabərə qalanda, yeni mer seçilə bilməyəndə bir çoxları kimi ReAL partiyasının sədri İlqar Məmmədov da ümumi müzakirələrə qoşulmuş və belə bir məzəli status yazmışdı ki, Binədə türmədə yatdığı vaxt hər dəfə ildırım çaxanda "Binəli Yıldırım gəldi" deyər bir-birilə zarafatlaşmışlar.

Neçə gündür çoxsaylı ictimai-siyasi fəallər yapşıblar bu söz-"quş"un quyğurundan, o tərəfə çəkirlər, bu tərəfə dartırlar, sözün lələyini, tükünü didib-didişdirirlər.

İndi nə var ki burada? Söhbət "Binə" və "İldırım" sözünün keçirdiyi xəff bir zarafatdan, məlum məkanda məşhur siyasət adamını yada salan təbiət hadisəsinə yumoristik münasibətdən gedir. Hər birimiz ildə yüzlərlə o cür yaxşı alınan və alınmayan zarafatlar edirik.

Ancaq FB istifadəçiləri bunu İlqar Məmmədovun intellektinin, yumor hissəsinin, hətta siyasi hazırlığının, liderlik keyfiyyətinin göstəricisi hesab edir, ironik statuslar, şərhlər yazırlar.

Hiss olunur ki, bütün bunlar bəhanədir. Adam nə desə belə, hoydu-hoyduya götürəcəkmışlər, Allah qismətlərini yetirib.

Bu da bir daha onu göstərir ki, siyasətçilər bacardıda az danışmalı, az yazmalıdırlar. Çünki minlərlə göz zillənib onların dodağını oxuyur. (Xüsusi dodaqoxuyan adamlar da var, 1 kilometr uzaqdan durub binoklla baxır, iki söhbət edən adamın bir-birilə nə danışdığını müəyyən edirlər).

Bir də gerek siyasətçi hissə qapılıb yekə-yekə danışmasın. Martin sonlarında İzmirdə bir qəsəbə meri postuna namizəd mitinqdə çıxış edəndə deyib ki, rəqibi ondan bir səs artıq olsa, İzmirdən köçəcək. Seçki gecəsi məlum olub ki, rəqibi həmin namizəddən 7 min səs artıq alıb. İndi adamın rəqibləri, jurnalistlər, seçicilər dirəşiblər ki, haydı, köç get bu şəhərdən.

Halbuki o namizəd cümləsini belə qura bilərdi: "Rəqibim məndən bir səs artıq olsa, əlini sıxıb təbrik edəcəm". Vəssalam. Qızısqıb yekə-yekə danışanda adamın sözünü özünə yedirdirlər, qalır çabalaya-çabalaya.

Uzun sözün kəsəsi, çünki oldun siyasətçi, sözünün ağızda bişir, hər dəqiqə nəse demə, hissə qapılma. Belə eləməsən, hoydu-hoyduya götürülməyin qaçılmazdır. Bu peşə çox mərətdir peşədir.

"Diqlas" Ticarət Mərkəzinin taleyi ilə bağlı, nəhayət, qərar verildi. Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) yaydığı məlumatda qeyd olunur ki, mütəxəssislər tərəfindən verilmiş rəyə əsasən, "Diqlas" ticarət mərkəzi söküləcək.

Bu qərar əslində gözələnən idi. Çünki mütəxəssislər bildirdilər ki, bu kimi binaları təmir etmək, bərpa etməkdən baha başa gələ bilər. Mütəxəssislərin fikrincə, bu cür yanğınlardan sonra ilk olaraq vizual yoxlama aparılır. Daha sonra isə binanın əsas sütunları, beton dayaq və döşmələrinə baxış keçirilir. İstinin təsirindən beton zərər görübse, o zaman binanı yenidən bərpa etmək işə yaramır. Mütəxəssislər bildirirlər ki, beton yanğın zamanı ciddi zərər görə bilir...

"Yeni Müsavat"ın reportyor qrupu olaraq hazırda "Diqlas"da vəziyyətin nə yerdə olduğunu öyrənmək üçün ticarət mərkəzinin qarşısına yollandıq. Orada ticarət mərkəzinin binasının sökülüyünü müşahidə etmədik. Günlərdir ticarət mərkəzinin qarşısından evlərinə getməyən ticarətçilər də gözə dəymirdi. Ötən sayımızda "Diqlas"la bağlı geniş reportajımızda ticarətçilərin problemi barəsində ətraflı yazmışdıq. Onları narahat edən əsas məsələ dövlət tərəfindən ayrılan yardımın nə zaman verilməsi idi. Eyni zamanda sahibkarlar bildirdilər ki, fərdi şəkildə veriləcək vəsaitin məbləği barəsində məlumatlı deyillər. Bu isə qərar verib hansısa işə başlamalarına mane olur. Reportajımızı hazırladığımız gün sahibkarlara veriləcək vəsaitin məbləği də açıqlandı. Belə ki, Hüquqi Aktların Dövlət Reestr Xidmətinin yaydığı məlumatda qeyd edilib ki, maddi yardımın məbləği aşağıdakı qaydada müəyyən edilsin:

- mağaza, anbar icarəyə götürmüş zərər çəkmiş sahibkara - 10000 manat;

- piştaxta və digər sahə icarəyə götürmüş zərər çəkmiş sahibkara - 2000 manat.

Maddi yardım zərər çəkmiş sahibkara dəyən ziyanından artıq ödənilmir. "Bakı şəhərinin Nizami rayonundakı ticarət mərkəzində baş vermiş yanğın nəticəsində zərər çəkmiş sahibkarlara maddi yardım göstərilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 mart 2019-cu il tarixli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar Nazirliyə ayrılmış vəsait Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin hesabına köçürülür.

Zərər çəkmiş sahibkara çıxarılan verildiyi gündən 5 iş günü müddətində maddi yardımın məbləği Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi tərəfindən zərər çəkmiş şəxsə plastik kart vasitəsilə təqdim edilir.

Ticarət mərkəzinin qarşısında olduğumuz zaman bir neçə sahibkarla söhbət etmə-kimkanımız oldu. Sahibkarlar bildirdilər ki, ayrılan vəsaitin alınması üzrə müvafiq işlərə başlayıblar. Söylədiklər ki, ticarət mərkəzinin qarşısında əvvəlki günlərdə olduğu kimi topla halda yığışmalarının səbəbi də budur. Sahibkarlar

dövlətdən razılıqlarını bildirib, qərara görə ölkə başçısına təşəkkür etdilər. Söylədilər ki, onlar dövlətdən yox, "Diqlas"ın rəhbərliyindən kompensasiya tələb ediblər. Sahibkarlar qeyd etdilər ki, icarə pulunu bu ticarət mərkəzinə ödəyib, mallarını onlara əmanət ediblər:

rət mərkəzinin üz divarları və daxildə yanar konstruksiyaları tamamilə yanaraq, yararsız hala düşüb. Ətrafdan baxdıqda beton pilləkənlər və arakəsmələr açıq şəkildə görünür. Yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi ticarət mərkəzinin binasının sökül-tüsü hələ başlanılmayıb. Lakin

dirdilər ki, göstərişə görə binaya daxil olmaq təhlükəlidir. Bina yanar konstruksiyaları yararsız hala düşdüyü üçün uçma, hansısa materialın qırılma təhlükəsi var. Eyni zamanda içəridə yanmayan malların oğurlanmaması üçün gün boyu polis nəzarəti təmin olunub.

"Diqlas"ın binası sökülür: yerində nə inşa olunacaq...

Zərərçəkən sahibkarlar ticarət mərkəzinin qarşısını tərk ediblər; ərazi polis tərəfindən ciddi şəkildə qorunur...



"Hər gün biz evə gedəndən sonra bura mühafizəçilər baxırdılar. Gündüz saat 9-dan axşam saat 19-a qədər burada olurduq. Saat tamam olan kimi, bizi məcbur çıxarırdılar. İndi isə çəkiliblər kənara, elə bil bunlar heç ticarət mərkəzinin sahibləri deyil",- deyər söhbət etdiyimiz sahibkarlar bildirdilər.

Ərazidə olduğumuz zaman müşahidə etdik ki, "Diqlas" tica-

içəridə mütəxəssislərin iş apardığını şahidi olduq. Ərazidə hələ də 2 ədəd yanğınsöndürən maşın saxlanılıb. Ticarət mərkəzinin dörd bir yanına polis tərəfindən nəzarət var. Polis tərəfindən qurulan xüsusi maneənin keçilməsinə imkan yaranmır. Eyni zamanda binanın içərisinə sahibkarların daxil olmasına da icazə verilmir. Söhbət etdiyimiz FHN əməkdaşları bil-

Ticarət mərkəzinin ətrafında fəaliyyət göstərən tikililərin hamısı sökülüb. Onlara hər hansı bir maddi yardımın edilməsi nəzərdə tutulmayıb. Eyni zamanda "Diqlas"ın arxasında böyük bir sahədə piştaxta qurub, müxtəlif ucuz geyimlər satanlara da dövlət tərəfindən maddi yardımın edilməsi nəzərdə tutulmayıb. Demək olar ki, bu piştaxtalardan heç biri sağ qalmayıb. Yanğından sonra heç bir təmizlik işi aparılmayıb və hazırda həmin ərazi xarabalığı xatırladır. Ətrafda olan tikinti materialları mağazalarında "Lotos" Ticarət Mərkəzində isə həyat öz axarı ilə davam edir və yanğın zamanı dayandırılan iş prosesi tamamilə bərpa edilib.

Məlumat üçün qeyd edək ki, rəsmi açıqlamalara görə binanın yanğından tam şəkildə mühafizə olunan sahəsi isə 275 kvadratmetr təşkil edib. Belə ki, yanğından tam qorunan 175 kvadratmetrik sahə binanın sağ yan hissəsinə, 100 kvadrat metrik sahə isə binanın ön hissəsinə yerləşən mağazalara aiddir. Bina ümumi sahəsi 17 559 kvadratmetrdir.

Yanğın nəticəsində zərər gören sahibkarlara İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən müxtəlif yerlərdə, aylıq icarə haqqı ödəmədən obyektlərdə ticarətlə məşğul olma imkanı yaradılıb. İstəyən sahibkar bu imkandan yararlanı bilər. Lakin sahibkarların ekrseriyəti ilə söhbətimiz zamanı onlar bildirdilər ki, əlavə iş qurmaq üçün əllərində heç bir vəsait yoxdur. Ona görə də yaradılan imkandan yararlanı bilmirlər...

Onu da qeyd edək ki, "Diqlas"ın binası sökülükdən sonra yerində hansı məqsədlə və nə üçün tikilinin ucaldılacağı barədə rəsmi açıqlama verilməyib. Sadəcə olaraq ticarət mərkəzinin rəhbərləri zərərçəkən sahibkarlarla söhbətləri zamanı bildirdilər ki, bina bərpa ediləcək və yenidən ticarət mərkəzi kimi fəaliyyət göstərəcək.

Qeyd edək ki, zərər çəkmiş sahibkarlar maddi yardımın ödənilməsindən imtinadan "İnzibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq şikayət verə bilər.

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"
Foto: Elçin ƏKBƏROV

Aprelin 4-də Təhsil və Müdafiə nazirliklərinin birgə təşkilatçılığı ilə Horadizdə aprel zəfərinin üçüncü ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Tədbirdə təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, Müdafiə Nazirliyinin Mənəvi-psixoloji hazırlıq və ictimaiyyətlə əlaqələr idarəsinin rəisi, general-mayor Rəşad Əliyev, Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Alı Əliyev, deputatlar, media qurumlarının rəhbərləri, QHT, KİV nümayəndələri, hərbiçilər, tələbə-könüllülər, şagird və müəllimlər iştirak ediblər.

mandarov Kasapet dağı alınan əsgərə müraciət edərək bildirdi ki, əsgər, silahın yox, paltarın, yeməyin də yoxdur. Ancaq sənəyə də bu dağı aldın. Mehmandarov sual edib ki, görsən bu dağı nə üçün aldın? Sonra deyir ki, bilərəm niyə aldın. Çünki sən bu torpağı sevirsən, bura sən

şəsi gedib. Bu gün isə heç kime torpaq verməli deyilik. Əsgərin əlində silah, ziyalının əlində qələm bütün dünyaya bəyan etməliyik ki, düşmənin nə qədər havadarı olsa da, vətənə olan məhəbbət, bütün güclərdən üstündür. Səfer zamanı biz bunun bir daha şahidi olduq.

"Əsgər əlində silahı, ziyalı isə qələmi ilə bəyan etməli ki..." - Horadiz təəssüratları

Təhsil və Müdafiə nazirliklərinin birgə təşkilatçılığı ilə aprel zəfərinin ildönümünə həsr olunmuş tədbirin iştirakçıları nələr dedi...



Tədbir iştirakçıları Horadiz şəhərində ucaldılmış "Aprel şəhidlərinə xatirə" abidəsini ziyarət edib, abidənin yaxınlığındakı ərazidə, milli ruhlu vətənpərvərlik mahnılarının sədaları altında aprel zəfərindən ötən hər gün üçün 1100 ağac ekiblər. Tədbir iştirakçıları eyni zamanda ön xəttə yolalıb, buradakı əsgərlərlə görüşüb, onların şəraitləri ilə əyani şəkildə tanış olublar. Sonda əsgərlərlə birlikdə nahar ediblər.

Səfər təəssüratlarını "Yeni Məsavət"ə danışan **Mətbuat Şurası sədrinin müavini Umud Rəhimov** söylədi ki, səfər əsnasında xeyli müsbət hadisələrin şahidi olub: "Əslində fəaliyyətimin böyük əksəriyyəti o ərazilərlə bağlıdır. Yeni əsgərlərimiz olan, səngərlərimiz qazılan yerdə tez-tez oluram. Onların heyət şəraitlərini, durumlarını günbəgün yaxşılaşan əhval-ruhiyyələrini görürəm. Daha çox yadda qalan məsələ budur ki, əsgərlərimizdə böyük ruh yüksəkliyi var. Əsgərlərin hamısı qalibiyyət əhval-ruhiyyəsinə hazır vəziyyətdədir. Onlar Ali Baş Komandanın əmrini gözləyirlər. Bu, çox gözəl haldır. Digər tərəfdən, bizimlə birlikdə millət vəkili, təhsil işçiləri, tələbələr də var idi. Bir var ki, hansısa hadisə, yer bərəsində oxuyasan, eşidəsən, bir də var özün gedib görsən. Özünün görməyinin qeyri-adi dərəcədə təsiri var. Deyək ki, sabah əsgər olacaq tələbə balalarını orada hansı hissələri keçirdilər, biz onun şahidi olduq. Orada duyulan, kövrələnlər tələbələrini də gördük. Bütün bunların hamısı bizim torpaq, vətən istəyimizdir. Hesab edirəm ki, cəmiyyətin müxtəlif təbəqələri ilə bu cür səfərlər tez-tez təşkil olunmalıdır. Bizim gənclər ermənilərin həyata keçirdikləri vandalizmi öz gözləri ilə görməlidirlər. Nümayəndə heyəti dağıdılmış, bərpa olunmuş evləri səfər zamanı bilavasitə gördülər. Bu səfər onlarda çox böyük təəssürat yaratdı. Əminliklə deyə bilərəm ki, ora gələnlərin dostlarında, tanışlarında da Cocuq Mərcanlıya gəlmək istəyi yaranacaq. Maraqlı məqamlardan biri də bu idi ki, Azərbaycan Dillər Universitetinin tələbələri Cocuq Mərcanlıda təcürbə keçirdilər. Onlar əslində Bakıda böyüyən uşaqlar idi. Ancaq Cocuq Mərcanlıda yaşayıb, təcürbə keçirdilər. Bunun özü də yadda qalan məqamdır. Səfərlə bağlı çox şeyi demək olar. Ordumuzda və sırayı əsgərlərimizdə böyük ruh yüksəkliyi gördük. Biz əsgərlərlə bir yerdə yemək yedik. Onların yataq şəraiti ilə tanış olduq və hər bir detalın yüksək səviyyədə olduğunu müşahidə etdik. Bu, çox müsbət haldır. İki ay öncə qarın dizdən yuxarı olduğu zamanda Naxçıvanın Şahbuz rayonunda yerləşən hərbi hissədə oldum. Orada da yüksək səviyyəli şəraitin şahidi olduq. Əsgərlərimiz bütün şəraitlə tam təmin olunmuşdular. Ordumuzun maddi-texniki bazasının bu cür əsaslı şəkildə formalaşması, bizim qələbə animizminə yaxınlaşmasından xəbər verir".

Tarixçi-professor Anar İsgəndərov da "Yeni Məsavət"ə səfər təəssüratlarını bölüşüb: "Şəxsən mən bu səfər zamanı bir çox məqamların şahidi oldum. 1919-cu ildə Səməd bəy Meh-



vətəndir və məhz bu səbəbdən belə qəhrəmanlıqla döyüşüb, istəyinə çatdın... Dünən də biz ön cəbhədə əsgərlərlə təmasda olduq. Vətən hissi bizim hər birimizdə kövrəldi. Uzun illərdir ki, bu torpaqlar işğal altındadır. Ancaq 2016-cı ilin əsgəri sübut etdi ki, o, torpağını işğal altında qoya bilməz və qoyamalıdır. O, ilk uğurunu qazandı. Dünən biz həm də əsgərlə üz-üzə olanda onun simasında həmin böyük gücü gördüm. Əsgərə sual verəndə ki, sən nə məqsədin nədir? Cavab verdi ki, hamımızın məqsədi işğal altında olan torpağı azad etməkdir. Əsgərlər söylədilər ki, bu zaman biləcəyik ki, yediyimiz yemək bizə nəşqdür. Həqiqətən də təşkil olunan səfər bu baxımdan tarixi oldu. Bizim ora gətməyimizin məqsədi o idi ki, əsgərimizin hansı vəziyyətdə olduğunu görməyimizlə görə. Bir də deyək ki, əziz əsgər, bizim 114 min kvadrat kilometr ərazimiz olub. Sovet dövründə o torpaqların bir his-

Modern.az sayının baş redaktoru Elşad Eyvazlı səfəri təşkil edən dövlət qurumlarına təşəkkür etdi: "İstənilən halda bu cür səfərlərin təşkil olunması alqış layiqdir. Çünki xüsusilə bir jurnalist ora aparılırsa, bu, çox böyük işdir. Ona görə jurnalist deyirəm ki, bu peşənin sahibləri qayıtdıqdan sonra oradakı vəziyyəti ictimailəşdirir, gördüklərini qələmə alırlar. Dövlət qurumlarına təşəkkür edirəm ki, bu cür səfər təşkil etdilər. Biz orada bir insan selinin şahidi olduq. Hər kəs də ora öz istəyi ilə gəlir. İnsanlar həmin ərazini Qarabağa gedən yolda bir müqəddəs yerə çeviriblər. Hər kəs oranı ziyarət edib, görmək istəyir. İnsanların içərisində bir qələbə aqlığı var. Məhz bu aqlıqdan doymaq üçün ora üz tuturlar. Bundan sonra da belə addımlar atılarsa, bizi dəvət edərlərsə məmnuniyyətlə iştirak edərdəm".

□ Əİ RAİS,
"Yeni Məsavət"

Tanınmış vəkil prezidentin fərmanından danışdı - məhkəmə sistemində görülməsi vacib işlər

Əsəbəl Mustafayev: "Müştəri ilə hakimləri bağlayan halqalar qaldıqca korrupsiya halları da qalacaq..."



Prezident İlham Əliyevin "Məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" imzaladığı fərman gündəmin mövzularından biridir. Fərmanla hakimlərin sayı 200 nəfər artırılacaq, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar ixtisaslaşmış məhkəmələr yaradılacaq, hakimlərin maaşı yüksəldiləcək, məhkəmə iclaslarının audioyazısı aparılacaq və s. Fərmanda məhkəmə sədrinə, hakimlərinə tövsiyə edilir ki, məhkəmə hakimiyyətinin nüfuzunun artırılması və məhkəmələrə etimadın möhkəmlənməsindən ötrü fəaliyyətlərində ədalətli olsunlar.

Tanınmış vəkil Əsəbəl Mustafayev səndə bağlı ümidli danışdı: "Təqribən 2-3 həftə qabaq sizin qəzetə müsahibəmdə bildirmişdim ki, məhkəmə-hüquq islahatını görürəm. Çox yaxşı haldır ki, orada qeyd etdiklərim bu fərmanda əksini tapıb. Əlbəttə, mən demirəm ki, fikirlərim əsasında bunlar olub. Sadəcə, o müsahibədə geniş yayılmış fikirlər ümumiləşmişdi. Fərmanda korrupsiya ilə mübarizənin gücləndirilməsi öz əksini tapıb. Hakimlərin müstəqilliyinin artırılması da qeyd olunub. Təkliflərdən biri məhkəmələrin audioyazısı əsasında aparılmasıdır. Sadələşdirilmiş məsələlər çox müsbətdir. İşləyəcək hallar olacaq. Tutaq ki, audioyazının aparılması məhkəmələrin saxtalaşdırılmasının qarşısını alacaq. Çünki o audioyazı iş materiallarına tikiləcək. Hakimlərin sayının artırılması qərarının özü də çox yaxşı haldır. Çünki hakimlərin iş yükü çox ağırdır. Bunlar da işlərin keyfiyyətsiz araşdırılmasına, tələm-tələsik qərar çıxarılmasına yol açır. Hakimlərin sosial təminatlarının gücləndirilməsi də müsbət haldır. Korrupsiyanı yığıdırmaq istəyiriksə, onların maaşlarını yüksəltmək lazımdır. Pulsuz hüquqi yardımla bağlı vəsaitlərin Vəkillər Kollegiyasına köçürülməsi müsbət qərardir. Çünki əvvəllər bunlar hakimlərin qərarı ilə olurdu və nəticədə vəkillər onlardan asılı vəziyyətə düşürdü. Vəkil gedib onlardan arayışı xahiş edirdi, yazdırırdı. Bu hallar fərmanla aradan qaldırılacaq. Bu formatın nə qədər işləyəcəyi, məhkəmə-hüquq sistemində nə qədər dəyişikliklərin olacağını indidən demək çətinidir. Məsələ ondadır ki, fərmanın icrasını əsasən o qurumlar aparacaq ki, bu problemləri məhz onlar yaradıb. Məhkəmə sistemində korrupsiyanın aradan qaldırılması bir günün məsələsi deyil. Çünki illərlə korrupsiya məhkəmə sistemində özünə yer tapıb. Aydın məsələdir ki, birdən-birə bunu aradan qaldırmaq mümkün olmayacaq. Əgər korrupsiya yığıdırılmasa, digər məsələlərdən danışmaq yersiz olacaq. Korrupsiyanın da aradan qaldırılması üçün məhkəmə fəaliyyətinin şəffaflığını təmin etmək lazımdır. Donorlar QHT-ləri yönəltməlidirlər ki, məhkəmələrin monitorinqini aparıb hesabatlar hazırlasınlar. Müxaliflərin marağında olmalıdır ki, məhkəmələrdə iştirak etsinlər, bunu ictimaiyyətə çatdırsınlar. İctimai nəzarət formalarını inkişaf etdirmək lazımdır. Belə olan halda korrupsiya halları da azalar. Fərmanda bir bənd var və şəxsən mənim fəaliyyətimlə bağlıdır. Orada qeyd olunur ki, Vəkillər Kollegiyası vəkillərin istintaq orqanları, məhkəmələrlə əlaqələrinin aradan qaldırılması üçün tədbirlər işləyib hazırlasın. Bu, o deməkdir ki, əgər məhkəmələrdə korrupsiya faktları yayılıbsa, bunun dağıyıcılarından biri də vəkillərdir. Çox təəssüflər olsun ki, praktikada da belədir. Bu cür hallara qarşı mübarizə gücləndirilməlidir. Müştəri ilə hakimləri bağlayan halqalar olmasa, korrupsiya hallarını aradan qaldırmaq mümkün ola bilər. Fərmanla Vəkillər Kollegiyasının üzərinə böyük vəzifələr qoyulub. Əgər tədbirlər görülsə, müəyyən dərəcədə məhkəmə sistemindəki korrupsiyanı aradan qaldırmaq olar. Vəkillərin məhkəmə-hüquq sistemindəki rolunu artırmaq üçün müəyyən işlərin görülməsinə ehtiyac var. Məsələn, Vəkillər Kollegiyasına pulsuz hüquqi yardımın köçürülməsi o demək deyil ki, keyfiyyət artımı olacaq. İnzibati işlərdə vəkili kimi çox iştirak etməmişəm. Onların çoxlarında təyinatla olan vəkillər olur. Amma o işlərin heç birindən vəkillər apelyasiya şikayəti vermirlər. Yeni formal olaraq iştirak edirlər. Vəsaitləri alırlar, amma vəzifələrini yerinə yetirmirlər. Təyinatla təyin olunan vəkillərin işlərinin monitorinqini aparmaq lazımdır ki, insanlar bu yardımın göstərilməsindən razı olsunlar. Vəkillərin rolunun artması məhkəmə-hüquq sisteminin inkişafına da böyük təsir göstərəcək".

□ Cavansir ABBASLI,
"Yeni Məsavət"

Avropa İttifaqı ilə saziş imzalanması ərəfəsində təxribat təhlükəsi

Politoloq: “Azərbaycanı Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq yolundan döndərmək mümkün olmayacaq”



Avropa İttifaqı (Aİ)-Azərbaycan Əməkdaşlıq Şurasının 4 apreldə Brüsseldə keçirilən iclasından sonra Azərbaycan xarici işlər naziri Elmar Məmmədov və Aİ-nin Xarici Əlaqələr və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə ali komissarı Federika Mogerini Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında tərəfdaşlıq sazişi sənədinin 95 faizi razılaşdırılıb. 5 faizi isə qismən razılaşdırılıb. Gələcək sənədin tamamilə razılaşdırılması gözlənilir, Aİ və Azərbaycan yeni saziş üzrə danışıqları başa çatdırır, danışıqlar yekun mərhələdədir və tezliklə başa çatacaq.

Qeyd edək ki, Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq sazişinin demək olar ki, bütün sahələri əhatə edəcəyi bildirilir. Tərəfdaşlıq sazişinin Azərbaycanın Avropa İttifaqına inteqrasiyası istiqamətində mühüm sənəd olacağı şübhəsizdir. Azərbaycanın Avropa İttifaqına inteqrasiyasını isə bir sıra dövlətlərin, əsasən də Rusiyanın istəmədiyi məlumdur.

Bəs Azərbaycanın Aİ ilə tərəfdaşlıq sazişini imzalamasının qarşısını almaq istiqamətində hansısa təxribat xarakterli addımlar, təzyiqlər ola bilərmi?

Politoloq Qabil Hüseynli “Yeni Müsavat”a bildirdi ki, Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə saziş imzalanmasını istəməyən dövlətlər indiyə qədər bir sıra təxribatlar edib. Bundan sonra da müxtəlif təxribat xarakterli addımlarla Azərbaycana mane olmağa çalışacaq olan istisna deyil. Azərbaycanın Qərb yönümlü siyasətə, Avropaya inteqrasiya siyasətinə müxtəlif əngəllər indiyə qədər törədilməyə cəhdlər edilib. Bundan sonra da belə cəhdlər ola bilər. Demək olar ki, bu əngəllərin, maneələrin bir çoxu məqsədinə çatmayıb: “Bu məsələdə Azərbaycanla yanaşı Avropa İttifaqına daxil olan ölkələrin də rolu az deyil. Ölkəmiz Avropa İttifaqı ilə uzun müddətdir iş aparır, tərəfdaşlıq sazişini imzalamaq üçün onun layihəsi üzərində uzun müddətdir işlər gedir. Layihə imzaya hazır vəziyyətə gətirilmək üzrədir. Sözsüz ki, müəyyən məqamlar nəzərə alaraq Azərbaycan tərəfi onu ötən ilin sonlarında da imzalaya bilərdi. Amma keçən il məsələ tam həllini tapmadı. İndi tərəfdaşlıq sazişi üzərində çox intensiv işlər gedir. Bunu Rusiya da bilir, digər qonşularımız da bilir. Əlbəttə Rusiya bundan razı deyil. Rusiyanın narazılığı Dağlıq Qarabağ prosesində özünü göstərir. Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə yaxınlaşmaqdan mümkün qədər vaz keçməsinə nail olmaq istəyirlər. Ancaq zənnimcə, Azərbaycan artıq bütün mərhələləri keçib və hər hansı təzyiqlərlə bağlı güclü immunitet sistemə malikdir. Bu saziş üzərində işlərin 95 faizinin həyata keçməsi onu göstərir ki, Azərbaycanı Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq yolundan döndərmək mümkün olmayacaq. Yeni Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə saziş imzalamasındakı Azərbaycanı kimlərsə düşünüyü kimi zəif dövlət deyil ki, onun daxilində kimlərsə təxribat törətsinlər və Azərbaycanı planlaşdırıldığı addımlardan çəkinməyə vadar etsinlər”.

Politoloq hesab edir ki, daxilə “beşinci kolon”un, Rusiyapərəst qüvvələrin mövqeyi son zamanlar müəyyən qədər zəifləyib. Üstəlik də onlar ciddi nəzarət altındadırlar. Bu baxımdan onların hər hansı bir təşəbbüsü yerindəcə fiksə ediləcək və boğulacaq. Amma Qarabağ məsələsində vəziyyət bir qədər fərqlidir: “Şimal qonşumuz ermənilərə cəbhədə hərəkətə gəlmək göstərişi verə bilər. Məqsəd aranı qatıb Azərbaycanın diqqətini Qarabağ cəbhəsindəki təxribatların qarşısını almağa yönəltmək və Avropa İttifaqı ilə sazişin imzalanmasını mümkün qədər yubutmaq ola bilər. Azərbaycan dövləti, hüquq-mühafizə orqanları, Azərbaycanın digər müvafiq qurumları, ordumuz çox ayıq-sayıqdır. Əminəm ki, eger hansısa təxribat planları olacaqsa, zamanında qarşısı alınacaq və Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq sazişi imzalanacaq. Azərbaycan xalqı onun bəhrəsini görəəcək. Bu müqavilənin qarşısını almaq üçün cəhdlər olmalıdır, cəhdlər olacaqsa belə hamısı boş çixacaq. Avropa İttifaqı ilə saziş məsələsində Azərbaycan öz siyasəti iradəsini ortaya qoyub. Kimlərsə bu işi pozmaq istiqamətində təhdid və təzyiqləri boş çixacaq”.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
“Yeni Müsavat”

Vyana görüşündən sonra Ermənistan rəhbərliyi yeni danışıqların pozulmasına cəhdlər göstərməkdədir. Düzdür, xarici işlər nazirlərinin Rusiyada bir araya gəlməsi ilə bağlı anlaşma əldə olunub, amma rəsmi İrəvan paralel olaraq təxribatlarını davam etdirir. Qarabağ məsələsi ilə bağlı Ermənistanla yox, birbaşa Rusiya ilə danışıq aparmığımızı təklif edən BAXCP sədri, deputat Qüdrət Həsənquliyevin “Yeni Müsavat”a müsahibəsini təqdim edirik:

“Torpaqlarımız və şərəfimiz uğrunda

Böyük Vətən müharibəsinə başlamalıyıq”

Qüdrət Həsənquliyev: “Qarabağ məsələsinin həlli ilə bağlı iki variant seçilməlidir”

- Qüdrət bəy, Azərbaycan və Ermənistan liderləri arasında Vyana-da ilk rəsmi danışıqlar baş tutdu. Amma bu danışıqlardan sonra Ermənistan rəhbərliyi təxribatlarla əl atdı. İrəvanın bu davranışlarını necə qiymətləndirirsiniz?

- Mən həmişə demişəm ki, Ermənistanın güc strukturları və xüsusi xidmət orqanları Rusiyaya ciddi şəkildə bağlıdır. Köçərən da, Sərkisiyan da hərbi səhra komandirləri kimi Rusiyanın hərbi sənaye kompleksinin müəyyən dairələri tərəfindən idarə olunur. Ona görə də Ermənistanda nə hərbiçilər, nə də artıq “böyük Ermənistan” xəstəliyinə yoluxdurulan erməni xalqı heç bir idarəyə imkan verməz ki, indiki şəraitdə Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı beynəlxalq hüquqa əsaslanan bir mövqə sergiləsin və Ermənistan işğal olunmuş ərazilərdən qoşunlarını çıxartsin. Hazırda biz nə müşahidə edirik? İşğal olunmuş Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonlar da ermənilər tərəfindən məskunlaşdırılır, oraya investisiya qoyulur. Ağdam, Zəngilan, Qubadlı, Laçın, Kəlbəcər və digər rayonlarda məskunlaşma prosesi sürətlə davam etdirilir. Erməni diasporu da bu işdə yaxından iştirak edir. Ermənistana verilən təminat və onların həyasızlığı imkan verir ki, bu şəkildə məskunlaşma siyasətini həyata keçirsinlər. Dəfələrlə söyləmişəm ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin danışıqlar yolu ilə ədalətli həlli yoxdur. Yeni biz ən azı Dağlıq Qarabağ ətrafındakı işğal olunmuş rayonlardan bir neçəsini azad etməliyik ki, Ermənistan xalqı bu probleminin sülh yolu ilə həllinə razılıq versin. Desin ki, yaxşı, erməniləri Dağlıq Qarabağdan qovub çıxartmayın, onlara orda status verin və biz də sülh bağlayaq. Hazırda bunun başqa alternativ yoxdur. Nəzəri baxımdan əlbəttə, alternativ var ki, beynəlxalq birlik, Minsk Qrupunun həmsədrləri ciddi şəkildə Ermənistanla təzyiqli əlaqələri və Ermənistan geri çəkilsin. Amma bu, heç vaxt olmayacaq. Həm Minsk Qrupunun həmsədrlərinin öz aralarında ziddiyyətlər, maraqların toqquşması, həm Ermənistanın bir xristian ölkəsi kimi Türkiyə və Azərbaycan arasına girməsi faktı var. Son 100 ildə də Ermənistan öz ərazilərini Azərbaycan torpaqlarının hesabına

az qala üç dəfədən çox artırıb. Əgər Dağlıq Qarabağ və ətraf əraziləri də öz nəzarəti altında saxlaya bilsə, artıq öz ərazilərini Azərbaycanın hesabına daha 2 dəfə artırırsınız olacaq. Dünyada baş verən proseslər də erməniləri ümidləndirir. Zaman Azərbaycanı əleyhinə işləyir. Əgər 25 il ərzində aparılan danışıqlar siyasəti özünü doğrultmursa, o zaman bu siyasət dəyişməlidir.

- Yeni danışıqlar vaxt itkisi deməkdir?

- Bəli, danışıqlar mənasız bir işdir. Ona görə də gedib işğalçılarla üz-üzə oturub vaxt itirməyə dəyməz.

- Paşinyan ilk dəfə id rəsmi danışıqlarda iştirak edirdi. Bu mənada bir gözlənti var idi ki, onun əlləri qana batmayıb, fərqli simadır...

- Yox. Mən hələ danışıqlardan öncə mətbuata müsahibəmdə demişdim ki, biz erməni xalqını işğal olunmuş ərazilərdə məğlub etməsək, Paşinyan olmur, kim olur-olsun, nə qədər sülhpərvər insan gəlir-gəlsin, ürəyində düşünür, bəli, biz qonşu dövlətin torpaqlarını işğal etmişik, onu azad etməliyik, ancaq ona heç kim imkan verməz. Ya onun fiziki baxımdan terror edib aradan götürəcəklər, ya da ki, həmin şəxsi dərhal hakimiyyətdən devirəcəklər. Bizim də işimiz o olacaq ki, daha bir il gözləyək yeni seçkilər olsun, yeni lider seçilsin, hökuməti formalaşdırın, sonra onu danışıqlar masasına arxasına getirək və onunla danışıqlara başlayaq. Bundan sonra növbəti hakimiyyət dəyişikliyi olacaq. Yeni bu, sadəcə olaraq zaman itkisindən başqa bir şey deyil.

- Siz konkret olaraq Qarabağ məsələsinin həlli üçün nə təklif edirsiniz?

- Qarabağ məsələsinin həlli ilə bağlı iki variant seçilməlidir... Hazırda Azərbaycanda ciddi islahatlara başlanılıb. Çalışmalıyıq ki, sosial-iqtisadi islahatlar, məhkəmə-hüquq islahatları və siyasi islahatlarla dövlətimizi daha da gücləndirək, onun beynəlxalq nüfuzunu yüksəldək. Bu islahatlar əksər ictimai-siyasi qüvvələri bu prosesə cəlb etməklə, geniş xalq kütlələrinin ictimai dəstəyini qazanmaq yolu ilə davam etdirilməlidir. Paralel olaraq Qarabağın işğaldan azad olunması üçün danışıqlar Ermənistanla yox, Rusiya ilə aparılmalıdır.

Ermənistanda Rusiya tərəfdarları Paşinyanın Qərbyönümlü komandasını yaxın vaxtlarda hakimiyyətdən qovacaq. Biz torpaqlarımızı azad etməklə bu işdə onlara kömək edə bilərik. Necə ki, 2016-cı ilin aprel döyüşlərində biz torpaqlarımızın

konfliktsiz də regionda özünü rahat hissələsin, regionda maraqlarının qorunub-saxlanmasına əmin olsun, təminatlar alsın və münaqişənin həllinə imkan versin. Bu olmayacağı təqdirdə, sözün doğrusu, mən münaqişənin indiki formada danışıqlar yolu ilə həllini görmürəm. Zaman da göstərir ki, danışıqların bu şəkildə davam etdirilməsinin perspektivi yoxdur və heç zaman da olmayacaq. Münaqişənin həlli üçün hazırda dediyim istiqamətlərdə işlər aparılmalıdır: bir tərəfdən islahatların davam etdirilməsi, digər tərəfdən isə beynəlxalq birliklə işlərin ciddi şəkildə gücləndirilməsi.



bir hissəsini azad etdik, Rusiya da nüfuzunu itirmiş və Qərba meyillənmiş Sərkisiyandan canını qurtardı, asanlıqla iflasa uğratmaq üçün Qərbyönümlü, naş Paşinyanın hakimiyyətə yolunu açdı. Vaxtilə Mütəllibovun aparıb AXC-yə yol açdıqları kimi. İndi də çalışmalıyıq Rusiya ilə anlaşmaq ki, hərbi əməliyyatları müdaxilə etməsin, Azərbaycan Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonların ya hamısını, ya bir qismini azad etsin. Bundan sonra ermənilər sülhə gələcək.

Azərbaycan islahatlar apararaq beynəlxalq güclərlə də intensiv işləməlidir. Heç vaxt Azərbaycana deməyəcəklər ki, get, müharibə elə, torpaqlarını azad et! Amma Azərbaycan çalışmalıdır ki, müharibəyə başlayanda beynəlxalq təşkilatların və böyük güclərin ölkəmizə qarşı verəcəkləri bəyanatlar, atacaqları addımlar sərt olsun. Yeni müharibəni pisləşsələr də, Azərbaycanın torpaqlarını azad etmək hüququnu tanısınlar. Biz xarici tərəfdarlarımızı, həmsədrliyi, böyük gücləri, region dövlətlərini inandırmalıyıq ki, onlar bizə mane olmasın.

- Rusiya Paşinyanın devrilməsi müqabilində bizimlə anlaşacaqımı?

- Biz Paşinyanın devrilməsinə kömək etməklə yanaşı, Rusiyanın bu münaqişədə ədalətli mövqə tutması üçün müəyyən addımlar da ata bilərik. Rusiyanın inandırmağa çalışmalıyıq ki, Rusiya regionu öz nəzarətində saxlamaq üçün bu münaqişədən istifadə etməsin. Yeni biz Rusiyaya elə bir imkanlar tanımalıyıq ki, Rusiya

Digər variant isə Rusiya heç bir halda torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasına imkan verməyə, bu barədə xalqımızla açıq danışılmalı, Ermənistan torpaqlarımızdan çıxmaları üçün bir il vaxt verilməlidir. Bu müddət ərzində Neft Fondunun vəsaitləri hesabına daha 4-5 milyard dollarlıq müasir silahlar alınmalı və ordumuz müqavilə ilə istifadə olan, döyüş təcrübəsinə malik Cənubi Azərbaycan, Türkiyə, Pakistan generalları və zabitləri hesabına gücləndirilməli, torpaqlarımız və şərəfimiz uğrunda Böyük Vətən müharibəsinə başlamalıyıq.

Ermənilər inanmalıdırlar ki, onları kimin müdafiə etməsindən asılı olmayaraq, müharibə başlasa, Ermənistanda daş-daş üstə qalmayacaq və bir dövlət kimi məhv olacaq. Çinlilərin gözəl bir sözü var deyirlər ki, müharibəyə başlamazdan öncə onun sənə nəyin bahasına başa gələcəyini hesabla. Biz erməniləri bu barədə düşünməyə vadar etməliyik. Böyük risklərsiz və qurbanlıqsız böyük uğurlardan və qələbələrə danışıq yolu ilə gəlməz.

□ **Elşad PAŞASOY,**
“Yeni Müsavat”



Miting arzuları

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

"- Yaxşı, onda deməli, bu gün, məsələn, vəzir istəsə, vəkildən tutmuş bizə kimi cəmi camaatı tutub qazamata salar da?
 - Salmağına salar, amma qazamata bir elə yer olmaz.
 - Buy, hə, doğrudan, bizim Hümmət kişi də deyirdi ki, qazamatın içi çox dardır. Sibirdə də o qədər adam var ki, elə bil qarışqa qoşunudur..."

(Üzeyir Hacıbəyov, "İrşad" qəzeti, 1907-ci il)

Dünyada çoxlu qərribə-qərribə yerlər vardır. Məsələn üçün, dünən Latviyanın, ya da Litvanın - açığı, mən bunları indiyə qədər qarışdırıram - paytaxtı Riqqa şəhəri mersiz qalmışdır. Çünki ölkənin ətraf mühit naziri bu qardaşı hansısa günahda suçlayıb işdən qovmuşdur. Ancaq bununla iş qurtarmırmış, mer otuz gün ərzində şikayət eləyə bilirmiş. Vay, dedəm, vay. Lap ağını çıxarıblar ki. Əsl anarxiyadır. Bəlkə də bu dəqiqə litvalılar, ya da latviyalılar - hamısı bir bezin qırağıdır - gecələr küçüyə çıxıb bilmir. Azərbaycanımızda, doğma Bakımızda belə sarsaq hadisə olması mümkündürmü? Xeyr. Yox. Qətiyyətlə. Düzdür, bizim ekologiya naziri də Bakı şəhərinin merini işdən qovmaq kimi sərsəm fikrə düşmək hüququna malikdir. Azadlıq, demokratiya, insanlığımız, ombudsmanımız vardır, bəs nə. Sadəcə, ekologiya naziri Bakının merini heç cür işdən kənar edə bilməz, çünki bizdə Bakının meri ümumiyyətlə yoxdur. Di get. Nə edəcəksən? Əfruz müəllimə demişkən, döyəcənsən? Yoxa çarə yoxdur.

O cümlədən, bu saat Britaniya yarımadası əsir-yesir günündədir. Avropaya girməklərinə peşman olublar, çünki heç cür Avropadan çıxıb bilmirlər. Yalan olmasın, 800 il yaşı olan ingilis demokratiyası çaş-baş vəziyyətindədir. Brekzit bunlar üçün böyük problemə dönübdür. Ancaq başımızı günçixana döndərüb ulu vətənimiz Qazaxıstan çöllərinə, Altay, Tanrı dağlarının ətəklərinə baxsaq nə görürük? Sabitlik, əmin-amanlıq, sabaha inam, gələcəyə məhəbbət, dağ çiçəyi, sümbül tarlası, nə bilim, ana südü, bal, yağ, qaymaq... Nursultan müəllim istefa verib, ancaq camaat hər yere onun adını qoymağdadır, o cümlədən parlamentə sədrliyi zati-alilərinin qızına tapşırırlar. Bu saat Nursultan müəllim birçə barmaq işarəsi eləsə, Qazaxıstan Avropa Birliyindən çıxarmazmı? Çıxar. Sadəcə, yuxarıda yazdığım kimi, Avropa Birliyinin bəxti gətirib ki, qazax qardaşlarımız oranın üzvü deyildir. Nursultan müəllim istəsə Qazaxıstan Cənubi Amerikada yerləşən dövlət sayılar. Nursultan müəllim səhər yuxudan kal oyansa adı dəyişib Nursultan olmuş keçmiş Astana şəhəri Antananarivu adını daşıyır. Yoxsa səsvərmə qayı, deputat seç, camaat orda böyürsün, müxalifət tənqid eləsin, baş nazir hörmətsiz olsun, adi bir brekziti yanıtma... Biz belə Londonda yaşamaq istəmərik, Putinin sözü olmasın.

Müxalifət demişkən, təəssüf ki, bundan hələ də bizdə müəyyən elementlər şəkildə qalmaqdadır. Sanki hökumət nəyəsə görə bunları saxlayır, aparıb hamısını Xəzərdə boğmur. Yəqin nəse bilirlər, hökumətdən ağıllı olmayacağı ki? Keçən günlərdə həmin bu müxalifətin iki qanadı - Milli Şura və Müsavat Partiyası mitinq qayımaq üçün hökumətdən yer istəmişdi. Müsavat demişdi, 7 apreldə mitinq edəcəyik, MŞ demişdi - 6 apreldə. (Müxalifətin 3-cü qanadı Xalq Hərəkatı isə ayın 8-ni istəmişdi, ya da heç istəməmişdi, doğrusu, bunu dəqiq bilmirəm, gələcə yazıda öyrənib, sizə deyərəm, çünki dəhşət vacib məsələdir). Sonra bir az bunlar dartsıldılar, çünki hakimiyyətə kimin gələcəyi ayın neçəsində yığılmaqdan çox asılı imiş. Rəhmətlik Lenin baba demişkən, bu gün tezdir, sabah gecdir. Cəbhəçilər (bunlar nəyəsə görə indi Milli Şura adı ilə yığışırlar - konspirasiya üçündür bəlkə də; Maksim İsayev Ştirlits adıyla gəzdiyi kimi) dedilər müsavatçılar qəsdən ayın yeddisini seçib, bizim ayın altısında mitinq pozmaq istəyirlər. Müsavatçılar dedi, hayır, siz bizdən sonra mitinq elan elədiniz, ayın başqa gününü yadınıza düşmürdüm? Hansı haqlıdır, mən bilmirəm. Bəlkə ikisi də haqlıdır. Ancaq qəddar hökumət gör nə elədi: götürüb bunların ikisinin də mitinq istəyinə blok qoydu, dedi, ümumiyyətlə heç birinizi "Məhsul" stadionuna buraxmıram, orda soğan ekəcəyəm, cüvərləri ayaqlayırınsız.

Lakin diqqətli siyasi müşahidəçilər baxıb gördülər ki, hakimiyyət Müsavatın mitinq xahişini əgər aprel ayının 4-ündə rədd etmişdirsə, cəbhəçilərə eyni cavabı ayın 5-i səhər rəddlərində vermişlər. Əgər müsavatçılar hakimiyyətlə əlbir deyilsə, nə üçün onların cavabı daha tez verilibdir?

Buyurun, izah edin.

Azərbaycan Türkiyə və Pakistanla birgə hərbi təlimlər keçirəcək. Bu barədə müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov AzTV-yə müsahibəsində bildirib. Nazir Türkiyə ordusu haqda da danışdı. Qardaş ölkənin NATO-da ən güclü ordulardan birinə sahib olduğunu xatırladan Zakir Həsənov silahlı qüvvələrimizin döyüş hazırlığının artırılmasında daim Türkiyənin potensialından istifadə olunduğunu vurğulayıb.

Müdafiə nazirinin müsahibəsində belə bir cümle xüsusi diqqət çəkir. Sitat: "Biz indiki vaxtda müharibə şəraitində olan dövlətlərin təcrübəsindən istifadə edirik. Döyüş hazırlığında Türkiyənin təcrübəsindən istifadə edirik. Çünki qardaş ölkənin bu sahədə böyük təcrübəsi var".

Bu, doğrudan da belədir. Türkiyə ordusu NATO-da ikinci olmaqla yanaşı, döyüşən ordudur. Bu ordu ən azından PKK, İŞİD terrorçularına qarşı mübarizədə nəhəng təcrübəyə malikdir. Qarşılıqlı anlaşmaya uyğun olaraq, qardaş ölkə hərbi təlimatçıların silahlı qüvvələrimizin döyüş hazırlığının artırılması üçün öz bacarıqlarını əsirgəmədikləri də sirr deyil. Bir sözlə, Azərbaycan ordusu artıq əvvəlki ordu deyil.

Bunlar öz yerində. İstər NATO üzvü Türkiyə ilə, istərsə də yeganə müsəlman nüvə dövləti kimi Pakistanla ilbət dərinləşən ikitərəfli hərbi və hərbi-texniki əlaqələr, o sırada qarşıda gözlənilən birgə hərbi təlimlər heç şübhəsiz, ilk növbədə işğalçı Ermənistanla aydın bir ismarıqdır ki, müharibə variantında onun heç bir şansı yoxdur. Yəni İrəvan nə qədər tez sərt gerçəyi qəbul edib Dağlıq Qarabağ məsələsində beynəlxalq hüququn ruhuna uyğun, konstruktiv mövqə tutsa, bir o qədər onun özü üçün, blokada vəziyyətində yaşayan və heç bir inkişaf perspektivi olmayan erməni xalqı üçün yaxşı olar...

NATO-dan söz düşmüşkən, Alyansın 70 illiyi ilə bağlı Vaşinqtonda keçirilən yubiley törənində (3-4 aprel) çıxışı zamanı Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu Qarabağdan da danışdı. O, həll uzanan münaqişəni NATO üçün birbaşa təhlükələrdən biri adlandırdı. "Biz sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamırıq. Çünki 4 bir tərəfdən müharibələrlə əhatə olunmuşuq və NATO-nun ön cəbhəsində qərar tutmuşuq. Türkiyənin nöqtəyi-nəzərincə, biz regionumuzda qanunsuz miqrasiya, terror, Qarabağ problemi, Gürcüstan, Kırım, Kiprdən dolayı çoxsaylı təhlükələrlə üz-üzəyik", - deyərək qeyd etdi.



NATO-dan Ermənistanla

xəbərdarlıq, Bakıya "pas" ...

Qarabağ və Azərbaycan Alyansın gündəmində; Ölkəmiz isə NATO üzvü Türkiyə və nüvə dövləti Pakistanla hərbi bağları möhkəmlədir - hədəf...

siya, terror, Qarabağ problemi, Gürcüstan, Kırım, Kiprdən dolayı çoxsaylı təhlükələrlə üz-üzəyik", - deyərək qeyd etdi.

Aydın məsələdir ki, Qarabağ ixtilafının indiyədək yoluna qoyulmamasının, bölgəyə çoxdan gözlənilən böyük sülhün gəlməməsinin tək səbəbi Ermənistanın Azərbaycana qarşı davam edən işğalçılıq siyasətidir. Halbuki NATO-nun özünün də ali sammitlərində (son olaraq, ötən ilin noyabrında Brüsseldə reallaşmış və Azərbaycan prezidenti də həmin sammitə qatılıb) ərazi bütövlüyümüz birmənalı dəstəklənir. Amma indi cənab Çavuşoğlu tərəfindən Qarabağ məsələsi, faktiki, yeni bir platformaya - NATO müstəvisinə çıxarılır və Alyansın tribunasından NATO-ya birbaşa təhlükə elan edilir.

Demək, bundan İrəvana məxsusi mesaj payı düşür. O anlamda ki, Ermənistan Qarabağ ixtilafının həllinə maneə yaratmaqla, Rusiyanın bölgədə möhkəmlənməsinə böyük töhfə verməklə, Alyansın maraqlarına daban-dabana ziddi siyasət yürüdür. Azərbaycan isə əksinə, NATO-nun

baş katibi Yens Stoltenberqin Vaşinqtondakı çıxışından göründüyü kimi, həmin maraqlara cavab verən mövqə sərgiləyir, siyasət aparır.

Xəbər verildiyi kimi, baş katib yaxınlarda istifadəyə verilən Bakı-Tiflis-Qars dəmiryolunun NATO-nun "Qətiyyətli dəstək" missiyası üçün mühüm önəm daşdığı deyib və Azərbaycanı alyansın yaxın tərəfdaşı adlandıraraq NATO-nun rəhbərliyi altında beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin bərpası üçün Azərbaycanın töhfə verməkdə davam etdiyini söyləyib.

Bir çox siyasi şərhçilərə görə, Stoltenberqin NATO sammitində Azərbaycanla bağlı çıxışına olduqca ciddi yanaşmaq lazımdır. Onların qənaətinə, baş katibin öz çıxışında Azərbaycan üzərində xüsusilə dayanması, Azərbaycan-NATO münasibətlərindən danışması, Azərbaycanın NATO üçün önəmli tərəfdaş olduğunu bildirməsi Azərbaycanın Avropa və ABŞ üçün önəmli göstərmə faktorlarıdır.

Ermənistan isə regionda Rusiyanın hərbi qalası və vassalı qalmaqla davam

edir. Ermənistanla hətta "məxməri inqilab" baş versə də "qərbyönlü" Nikol Paşinyan bu acı gerçəyi dəyişmək üçün özündə iradə tapa bilmədi. Yenə əksinə, vassal Ermənistan Moskvanın təkidi ilə az öncə Gürcüstanda NATO təlimlərində iştirakdan imtina elədi, Rusiyanın nəzarətində Suriyaya humanitar-hərbi missiya göndərdi - nəyə görə ki, ABŞ Dövlət Departamentindən sərt etiraz bəyanatı aldı.

Son gelişmeler Azərbaycanın Alyans üçün artan önəmini göstərməklə yanaşı, Dağlıq Qarabağ konfliktinin həll baxımından Bakıya unikal bir "pas"lar verir. Danışıqlar masası arxasında onun əlini gücləndirir. Söhbət həm də Bakının uğurlu hərbi əməliyyatları üçün əlverişli beynəlxalq şəraitin yetişməsinə nail olmaqdan, o sırada Qərbin razılığını almaqdan gədir. Odur ki, son gelişmeler Rusiyanın bölgədəki marioneti rolunu həvəsle davam etdirən Ermənistanla NATO-nun incə işmarışı da hesab oluna bilər...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Son əfv sərəncamı ilə azad olunan siyasi məhbuslardan əvvəlcə Bayram Məmmədovun 30 sutka inzibati cəza alması, ardınca digər fəal Qiyas İbrahimovun Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinə çağırılıb iki saat dindirilməsi müzakirələr doğurub. Bu istiqamətdə çoxsaylı mövqelər səslənməkdədir.

50-dən çox siyasi məhbusun azad olunduğu son əfv sərəncamının ölkə daxilində və xaricində müəyyən dairələri ciddi narahat etdiyi bildirilir. Məhz əfvə kölgə salmaq üçün bu cür situasiyanın əvvəlcədən təşkil olunduğu ehtimal edilir. Burada hakimiyyətdaxili bəzi qrupların əlinin olduğu yönündə də iddialar var. Artıq "Human Rights Watch" və "Amnesty International" kimi nüfuzlu beynəlxalq qurumlar B.Məmmədovun dərhal azadlığa buraxılması ilə bağlı bəyanat qəbul ediblər. Siyasi şərhçilər bu cür bəyanatların son əfv sərəncamından sonra daha da istiləşən Azərbaycan-Qərb münasibətlərinə kölgə sala biləcəyindən narahatlığı doğuran açıqlamalar verirlər.

Gənc fəalları yenidən həbsə həvəslənməsi təbii suallar doğurur. B.Məmmədov və Q.İbrahimovun partiya mənsubiyyətləri olmadığı üçün əlbəttə ki, sosial bazaları da yoxdur. Amma sanki indi onlar "iki lider" kimi ortaya çıxıblar, diqqəti özlərinə cəlb etmək üçün "yarışırlar".

Ana Vətən Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalı "Yeni Müsavat"da məsələ

Deputat iki gəncə bağlı baş verənlərdən danışdı

Fəzail Ağamalı: "Ola bilsin, həmin gəncələr başqa bir şəxs və ya şəxslər tərəfindən düşünölmüş şəkildə yenidən proseslərə qatılırlar"



Fəzail Ağamalı

ləyə bu cür münasibət bildirdi: "Bu gənclər ölkə prezidentinin lütfkarlığı ilə azadlığa çıxdılar. Digərləri də eyni şəkildə azad olundular. İndi onlar hüquqi baxımdan üzərlərinə düşən öhdəlikləri yerinə yetirməli, hüquq-mühafizə orqanlarının onlara müraciətlərinə aqressiv yanaşmalı deyillər. Açıq, sizə deyim ki, bunu istəməzdim. Onlar baş verənlərə əsas yaratmalı deyillər. Hər

kəs həyatda səhv buraxa bilər. Əgər səhv buraxırsa, bunu təkrarlamalı deyil, nəticə çıxarmalıdır. Bir daha belə səhvlərə yol verməli deyillər. Ola bilsin ki, həmin gənclərimiz başqa bir şəxs və ya şəxslər tərəfindən düşünölmüş şəkildə yenidən proseslərə qatılırlar, onlara aqressiv olmaq, hüquq-mühafizə orqanlarının çağırışlarına cavab verməmək tövsüyyə edilir.

Bunun da nəticəsində onlar müvafiq orqana çağırılırlar və bildirilir ki, bu cür hallar təkrar olmasın. Gəncin biri 2 saat dindirilib və çox güman ki, ona xəbərdarlıq olunub. Bu xəbərdarlıqdan nəticə çıxarılmalıdır. Digər gənc barəsində verilən 30 sutka cəzadan da hər kəs nəticə çıxarmalıdır. Azərbaycan hüquqi dövlətdir. Hüquqi dövlətdə də hər kəs qanuna hörmət etməyi, tabe olmağı bacarmalıdır. Ona görə də burada hüquq-mühafizə orqanlarını günahlandırmaq fikrindən çox-çox uzağam.

Çünki onlara nə düşüb ki, iki gənc barəsində bu cür addımlar atınılar? Deməli, burada müəyyən əsaslar var. Hamı intizamı qorumaq lazımdır. Ölkədə vəziyyətin gərginliyini istəyən qüvvələrin olduğu barədə iddialarla bağlı nəse dəyə bilərəm. Hər halda mənə belə bir qrup məlum deyil. Təbii ki, əgər belələri varsa, onlar da radikal müxalifətin yanında yer alırlar, dövlətçiliyə zərbə

vururlar. Əgər jurnalist kimi araşdırma aparıb dəqiqləşdirənsəniz, ondan sonra fikirlərimizi tam deyə bilərik".

Deputat beynəlxalq təşkilatların son bəyanatlarına da toxundu: "Beynəlxalq təşkilatların bəyanatlarına gəlincə, həmin qurumlar Azərbaycanı anarxiya döndərmək istəyirlər. Bir insan qanunu pozursa, bunun cavabını da verməlidir. Verilən xəbər budur ki, polisin tələbi-nə tabe olmayıblar. Belə olan halda polis nə etməlidir? Gözləməlidir ki, bu cür halların davamı gəlsin? Bu cür olarsa, təsəvvür edin ki, Azərbaycan hansı vəziyyətə gələ bilər. Hüquq-mühafizə orqanlarının qarşısında duran əsas vəzifə odur ki, ölkədə əmin-amanlığı qorusunlar. Bir gəncə, ayrı-ayrı təşkilatlara görə dövlətimizi ayaq altına verməli deyilik ki... Ona görə də mənim üçün dövlət, dövlətçilik əsasdır. Dövlətimizin qanunlarına

hər kəsin tabe olmasına ciddi yanaşma var. Kimliyindən asılı olmayaraq, hər kəs qanuna tabe olmalıdır. Bir fakt deyim. Siz zəng edəndən öncə yaxın dostumla yol gəirdim. Maşını saxladılar. İndi mən yol polisinə deməli idim ki saxlamıram? Heç nə demədim və maşını saxlatdım. Maşının 25 manat cəriməsinin olduğu bildirildi. Mən də həmin məbləği ödədim. İndi mən deputatam deyim maşını saxlamalı deyildim? Olmaz axı belə. Əgər hüquq-mühafizə orqanları vətəndaşın hüquqlarını pozursa, onu tapdalayırsa, ona qarşı kobudluq edirsə, ondan təmənnə güdürsə, həmin hüquq-mühafizə orqanının işçisi cəzalandırılmalı, ona da sərt qanunlar tətbiq edilməlidir. Bu cür düşüncə ilə yaşayıb dövlətçiliyimizi gələcəyə aparmalıyıq. Bunun alternativini görmürəm".

□ **Cavansir ABBASLI,** "Yeni Müsavat"

Milli Şura ilə REAL-ın mitinq deyisməsi qızıdır-qarşılıqlı ittihamlar

Əli Kərimli İlqar Məmmədovu xalqı aldatmaqda ittiham etdi, iqtidara işləməkdə suçlanan Natiq Cəfəridən cavab gəldi

Müxalifət virtual cəbhədə yenidən didişir. Müzakirələrə səbəb REAL Partiyasının sədri İlqar Məmmədovun yazdığı status olub.

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, İ.Məmmədov onun seçkiyə getmək çağırışına məhəl qoymayan, mitinq, inqilab tərəfdarı olan müxalifəti, konkret olaraq Milli Şurayı günahlandırır. Onun sözlərinə görə, mitinq yolu seçənlər səhv etdiklərini anlamayıblar: "Deyirdim sizə: gedək seçkiyə, görərik insanları səsələrin müdafiəsinə səfərbər edə bilirikmi. Dediniz ki, yox e, biz meydanlardan birbaşa hakimiyyətə gələcəyik. 8 aydır mənə qarşı vicdansız təbliğat apardınız ki, biz inqilab eləmək istəyirik, İlqar Məmmədov imkan vermir. Yaxşı, "inqilab-inqilab" deyirdiniz: 4 dəfə mitinqə qoyulan qadağa həmin o inqilabınızı haçana qədər ertələdi? Amma qapılarımız yenə də açıqdır. Seçki məsələsində əməkdaşlığa hələ də tam hazıram və bir daha dəvət edərəm".



AXCP sədri Əli Kərimli isə İlqar Məmmədovu xalqı aldatmaqda günahlandırır: "Heç kim özünü aldatmasın. Daha doğrusu, həvəsi varsa, özünü aldatсын, ancaq bizi, xalqı aldatmağa çalışmasın! Xalqımız əvvəlcə bu ölkənin küçə və meydanlarında dinc mitinq, yürüş haqqını təmin edəcək, sonra da demokratik seçkilərlə dəyişiklik edəcək, haqq etdiyi xalq hakimiyyətini seçəcək".

AXCP fəali Natiq Ədilov isə REAL sədrini dolayısı ilə iqtidara işləməkdə ittiham edib: "İlqar Məmmədov həbsdə olanda bəzi qrupların onun ətrafında qurduğu kampaniya kifayət qədər effektiv olmuşdu. Xeyli adamın İlqar Məmmədovdan ciddi gözləntiləri var idi.

Bir çoxları da düşünürdü ki, Natiq Cəfərlinin, Erkin Qədirinin sıralarına qoşulub, onlarla birlikdə müxalifətə müxalifətçilik edəcək, ya da xalqa

arxalanıb iqtidarla barışmış ətrafından imtina edəcək, gərək müxalifətlə birgə hərəkət edəcək. İlqar bəy artıq seçimini etmiş kimi görünür. Təəssüf ki, indi onunla Erkin Qədirli və Natiq Cəfərlinin arasındakı fərq günü-gündən aradan qalxır".

REAL-ın icraçı katibi Natiq Cəfərlisi isə bu müzakirələrə belə münasibət bildirib: "Savadlısı da, savadsız da, səmimi olanı da, illər boyu yüzşifəti görünənlər də, son 25 ildə hakimiyyətdən mandat alan da, mandat istəyib ala bilməyənlər də eyni suallar verirlər:

ölkədə nə vaxt normal seçki olub ki, indi də seçki ilə hökuməti dəyişmək mümkün olsun, Pənəhov-Kopperfild olan yerdə nə seçki, ölkədə azadlıqlar boğulursa nə seçki? REAL-ın sədri, İdarə Həyəti üzvləri, dəfələrlə deyiblər, bəyan ediblər ki, seçki tək səsələrin sayılması deyil, seçki tək səsvermə günü deyil, seçki tək əfuzların işi deyil.

Seçki prosesidir, mobilizə gücü yüksək siyasi hadisədir. Bunu anlamağa nə ABŞ diplomomunu, nə də BDU-nun komssomol nişanı lazım deyil".

Müsavat başkanı Arif Hacılinın mövqeyi mitinqlərin keçirilməsi olub: "Yol xalqın iradəsini nümayiş etdirəcək səviyyədə kütləvi mitinqlər, yürüşlər vasitəsi ilə hakimiyyəti geri çəkməyə məcbur etmək, bərabərhuquqlu siyasi rəqabət şəraitinin, seçki qabağı demokratik mühitin yaradılmasına, seçki qanunu islahatlarına nail olmaq, belə şəraitdə keçiriləcək seçkilərdə iştirak edib qalib gəlməkdir".

Müsavat Partiyasının Divan üzvü Yadigar Sadiqlı yazıb ki, sual niyə ya mitinq, ya seçki şəklində qoyulur: "Düşünürəm ki, hər ikisindən, eləcə də digər siyasi mübarizə vasitələrindən istifadə etmək lazımdır. Müsavat Partiyasında da əksəriyyət bu fikirdə olub. Bundan əlavə, demokratik qüvvənin seçkidə haqqı yəni digər qüvvəyə lağ etməsi yolverilməzdir. Eləcə də bir təşkilatın sərbəst toplaşmaq azadlığının pozulmasını öz si-

yasətinin tənənəsi kimi təqdim etmək cılızlıqdır".

Müsavatın Divan üzvü Tofiq Yaqublu sual edib ki, məgər mitinq edənlər seçkiləri inkar edirlər: "Onlar mitinqlə hakimiyyəti qəsb etmək istəyirlər? Mitinq edənlər elə seçki üçün mitinq edirlər. Azad və ədalətli seçki mühiti üçün".

Jurnalist Xədicə İsmayil isə replika atıb ki, cəbhəçilərin əlindən realçıları tənqid eləmək olmur: "Tənqid lazımdır, eləyirik də. Sadəcə, sonra söhbətin dadını qaçırlar".

Aydınlar Partiyasının sədri Qulamhüseyn Əlibəyli "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, hakimiyyət dəyişikliyini seçkidən keçir: "Bundan kənarda yol yoxdur. Lakin reallıq budur ki, ölkədə seçki mühiti yoxdur. O baxımdan müxalifət seçki mühitini dəyişməyə yönəlik mübarizə aparmalıdır, eyni zamanda iqtidar da seçki mühitini dəyişməyə meyilli ola bilər".

Partiya sədri hesab edir ki, Azərbaycanda inqilab yox, islahat yolu ilə dəyişikliklər həyata keçirilməlidir: "Qanunvericilik bazası yenilənməlidir, seçki ilə bağlı keçmiş təcrübə təkrarlanmamalıdır, parlamentdə müxalifətin ən azı fraksiya şəklində təmsilçiliyi lazımdır".

□ **Emil SALAMOĞLU,** "Yeni Müsavat"

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirləri tezliklə növbəti dəfə bir araya gələcəklər. Bu haqda Azərbaycanın baş diplomatu Elmar Məmmədyanov son Brüssel səfəri zamanı bildirib. Lakin görüşün vaxtı və yeri hələlik dəqiqləşməyib.



XİN başçılarının yeni görüşü barədə xəbər Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyanın prezident İlham Əliyev və baş nazir Nikol Paşinyanın 29 mart Vyana görüşündən dərhal sonra Azərbaycanı yeni ərazi işğalı ilə hədələməsi və ona Bakıdan verilən adekvat reaksiyadan az sonraya təsədüf etməsi ilə maraqlıdır. O anlamda ki, İrəvanın davakar ritorikası fonunda yüksək səviyyəli, o cümlədən XİN rəhbərləri arasında sülh danışıqları aparmanın anlamı qalır mı? Məntiqlidir ki, Elmar Məmmədyanov Brüsselə Avropa Birliyi rəsmiləri ilə keçirdiyi bir-

gə mətbuat konfransında təşkilat yetkilələrinin diqqətini bu faktla yönəldib. "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, Azərbaycan XİN başçısı "Ermənistan Dağlıq Qarabağ konfliktinin həllində yeni çətinliklər yadır" deyib. Onun sözlərinə görə, belə yanaşma sülh prosesinə çəşqinlik gətirir.

"Biz Vyana görüşünü təzəcə başa çatdırmış, "3+2" bəyanatını dərc etmişik. Bundan 3 saat sonra isə Ermənistanın müdafiə naziri bəyan edir ki, "məndə "sülh əvəzinə ərazi" yox, "müharibə qarşılığında yeni ərazi işğalı" formulu var. Bu da çəşqinlik yaradır. Bir tə-



İşğalçıları ram eləməyin tək yolu, uğurlu müharibənin 3 şərti

İki ölkə XİN rəhbərlərinin planlanan növbəti görüşü müharibə ritorikası fonunda Qarabağ danışıqlarına nə vəd edir? **Politoloq:** "Azərbaycanda Türkiyə hərbi bazalarını yerləşdirməyin vaxtı çatıb..."

rəfdən bizdə pozitiv ovqat var, başqa yandan isə Ermənistanın müdafiə naziri yeni əngəllər yaradır. Bu, bizim üzərində işləməli olduğumuz problemlərdən biridir. Fikrimcə, onlar tezliklə başa düşəcəklər ki, aneksiya siyasəti, separatizm beynəlxalq münasibətlərdə işləməyəcək".

Təbii ki, işğalçı ölkənin sərsəm ambisiyalarını cilovlayan ən güclü faktor Azərbaycan Ordusudur. Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun son müsahibəsi bu xüsusda diqqət çəkir. Ələlxüsus da onun "Ermənistan ordusu hücumu keçsə, Toniyanla İrəvanda görüşəcəyik" sözləri düşmənin ağla gəlməsi üçün "soyuq duş" effekti sayıla bilər.

"Azərbaycanın dünyanın ən güclü orduya malik dövlətləri sırasında 52-ci yerdə olması özlüyündə Ermənistanı bir cavabdır". Bunu axar.az-a Zakir Həsənovun Azərbaycan ordusunun düşməne istənilən an öldürücü zərbə vura biləcəyi ilə bağlı açıqlamasını şərh edən politoloq Tofiq Abbasov deyib.

"Ermənistan son vaxtlar hədəleyici bəyanatları ilə Azərbaycana psixoloji təsir göstərməyə çalışır. Ancaq Azərbaycanın dünyanın ən güclü orduya malik dövlətləri sırasında 52-ci yerdə olması özlüyündə Ermənistanı bir cavabdır. Azərbaycan birmənalı şəkildə özünə güvənir və

ordumuzun hazırkı səviyyəsi etibarlı şəkildədir. Ermənistan problemləli vəziyyət yaratsa, müharibə qaçılmaz olacaq və bir çox dövlətlər ədalətli mövqeyimizi bundan sonra da dəstəkləməyə davam edəcəklər. Bu sırada Türkiyə də var" - o bildirib.

T.Abbasov bu fonda Azərbaycanın türk hərbi bazalarının qurulması məsələsinə də münasibət bildirib: "Türkiyə ilə münasibətlərimiz sınaqdan keçmiş və etibarlı münasibətlərdir. Ancaq hər hansı ölkə ilə strateji və hərbi əməkdaşlığımız həmin dövlətin Azərbaycanda hərbi baza yaratması anlamına gəlmir. Bu mənada Naxçıvanda türk hərbi bazalarının yerləşdirilməsi məsələsi hələ ki gündəmdə deyil".

Öz növbəsində politoloq Elxan Şahinoğlu bildirib ki, müdafiə naziri Zakir Həsənovun Azərbaycan ordusunun yüksək səviyyədə hazırlığı və düşməne istənilən an öldürücü zərbə vura biləcəyi haqqında açıqlaması bir növ erməni nazir David Tonoyanın "biz işğalı genişləndirə bilərik" açıqlamasına cavabdır.

"Zakir Həsənovun son açıqlamasında belə cümlə də var: "Biz indiki vaxtda müharibə şəraitində olan dövlətlərin təcrübəsindən istifadə edirik. Biz döyüş hazırlığında Türkiyənin təcrübəsindən istifadə edirik. Çünki qardaş ölkənin bu sahədə böyük təcrübəsi

var". Göründüyü kimi, Zakir Həsənov Türkiyənin adını xüsusən çəkir. Zakir Həsənov sanki bununla demək istəyir ki, Ermənistan Rusiyanın hərbi təcrübəsindən istifadə edirsə, biz də Türkiyə təcrübəsindən istifadə edirik və edəcəyik. Çox yaxşı, sadəcə nəzər almaq lazımdır ki, Rusiyanın Ermənistanında hərbi bazaları var, Türkiyənin Azərbaycanda hərbi bazaları yoxdur. Bu məsələnin də həll etməyin vaxtı çatıb", - politoloq əlavə edib.

Sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov isə hesab edir ki, ermənilərin mövqeyinin müsbətə dəyişməsi üçün nəzəri baxımından üç variant mümkündür (teleqraf.com): "Birincisi, ermənilər ağla gəlib işğalçılıq siyasətindən əl çəkəməlidirlər. Bu, mümkün olan şey deyil. İkincisi, beynəlxalq ictimaiyyət onlara sanksiya tətbiq etməli, hansısa formada təzyiqlər göstərməli, işğala son qoymaq üçün hətta qoşunlar göndərməlidir. Bu da mümkün deyil. Üçüncü əməl təbii ki, Azərbaycan dövlətinin, xalqın iradəsidir ki, torpaqları işğalçıya vermək niyyətində olmadığını nümayiş etdirdin. Bu əməl əsasdır və hesab edirəm ki, həmişə də əsas olacaq".

Ermənistan müdafiə nazirinin hədələrinə toxunan politoloq deyib: "Bəli, Tonoyan açıq şəkildə bəyan elədi ki, təzə əraziləri də işğal edəcəyik. Kim nə deyir-desin, bu, o deməkdir ki, danışıqların real

nəticəsi yoxdur. Paşinyan da bu bəyanatı dəstəklədi və dedi ki, əksini desəydi, onu işdən çıxarırdım. Burada hansısa ayrı fikir ola bilməz. Mən bir şeyi bilirəm ki, Azərbaycan xalqı və dövləti işğal altında olan torpaqları azad etmək niyyətindədir, nəinki təzə torpaq vermək. Əlbəttə, bu, cəfəng bəyanatdır. Hansısa böhranlara məruz qalmasalar belə, buna onların hərbi imkanları çatmaz. Ümumiyyətlə, ister Azərbaycanda, istərsə də başqa ölkədə müharibə aparmaq üçün üç əməl vacibdir. Birincisi, daxili sabitlik, dövlət institutlarının normal fəaliyyəti, ikincisi, müdafiə imkanları, yeni silah sursat, təlim və sair. Üçüncüsü isə müharibə üçün beynəlxalq şərait".

Bəs, Azərbaycan məsələsinin həllində dönüş yaratmaq üçün hansı vasitələrə əl atmalıdır?

"Danışıqlar ümumi siyasətin davamıdır, özü-özlüyündə heç bir məsələni həll edə bilməz. Biz işğal olunmuş əraziləri azad eləsək, Ermənistan qoşunlarını torpaqlarımızdan rədd etsək, onda ermənilər özləri danışıqlar aparmaqda maraqlı olacaqlar. Ayrı səbəb görmürəm. Çünki bu, realıqdır. Dövlət başçımız da onu dedi. Söylədi ki, təəssüflər olsun, beynəlxalq qanunlar işləmir, yeganə işləyən güc amildir. Hesab edirəm ki, bundan açıq bəyanat vermək mümkün deyil", - deyərək diplomat əlavə edib.



Elmar Məmmədyanov erməni jurnalistlərə: "Ermənistan əsgərinin Azərbaycan ərazisində nə işi var?"

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsini dinc, siyasi-diplomatik yolla tənzimləmək vacibdir". Bunu Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanov Brüsseldən Moskvaya gedən zaman təzyarədə Ermənistan KİV-in nümayəndələrinə açıqlamasında deyib.

"Hamı nəticələrin müxtəlif olduğunun düşünür. Hərə öz tarixinə əsaslanıb, kimin günahkar, kimin isə doğru olduğunu deyir. Fikrimcə, 2016-cı ilin apreli bizə göstərdi ki, bölgəyə sülh hələ gəlmir", - deyərək Məmmədyanov vurğulayıb.

O qeyd edib ki, münaqişənin dinc yolla tənzimlənməsi vacibdir: "Müharibə münaqişənin dinc yolla tənzimlənməsinə qarşı ən böyük təhlükədir. Əlbəttə, başqa realıqın və yeni imkanların yaranması, münaqişəni iki xalqın həll etməsi üçün birmənalı şəkildə Ermənistan ordusu Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxmalıdır".

Azərbaycan XİN rəhbəri qeyd edib ki, Azərbaycan ərazisi hələ də Ermənistan hərbiçilərinin işğalı altındadır. "Ermənistan vətəndaşı niyə hərbi xidməti Azərbaycan ərazisində keçir?", - deyərək nazir erməni jurnalistlərə sual verib.

Azərbaycanda prezident İlham Əliyevin islahatlar istiqamətində atdığı addımlar ölkə ictimaiyyəti tərəfindən rəğbətlə qarşılanır. Maraqlıdır ki, bəzi siyasətçilər, deputatlar hakimiyyət daxilində müəyyən qüvvələrin bu prosesə mane olmağa çalışdıqlarını iddia edirlər. Özü də bu iddiaları son zamanlar hakimiyyətə yaxın deputatların da dilindən tez-tez eşidirik.

Bildirilir ki, hakimiyyət daxilindəki anti-islahatçılar, rüşvət və bürokratiyanın onların vəzifədəki ömürlərinin uzadılmasına xidmət etdiyini bilənlər islahatların dərinləşməsinə istəmirilər, prosesə mane olmağa çalışırlar. Diqqət çəkən məqam odur ki, deputatlar konkret kimlərin islahatlara mane olmaq istediklərini açıqlamırlar, ümumi danışırırlar, açıqlamalarında "bəzi məmurlar" ifadəsini işlədirlər. Kimsə demir ki, "bəzi məmurlar" deyərək konkret kimlərdən söhbət gedir.

Bu barədə danışan **Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev** bildirdi ki, deputatların ümumi danışmasının, heç vaxt konkret ad çəkməməsinin səbəbi məlumdur: "Bir-biri ilə qohumluq, biznes bağlılıqları var. Ona görə də deputatlar islahatlara mane olanlardan danışarkən ümumi danışırırlar, "məmurlar" deməklə kifayətlənirlər. Heç vaxt konkret adı çəkmirlər, ünvan göstərmirlər. Həmin deputatların bir çoxu adını çəkməyə qorxduqları adamların dəstəyi ilə mandat sahibdirlər. Ona görə də heç vaxt

İslahatlara mane olmaq istəyən məmurlar - adlar açıqlanacaq mı...

Hafiz Hacıyev: "Deputatların "məmurlar" deyib, konkret ad çəkməməsinin səbəbi odur ki..."



Hafiz Hacıyev

konkret ad çəkmirlər.

Bəzi deputatlar hələ indi deyirlər ki, prezidentin islahatlar aparmasına mane olmağa çalışan məmurlar var. Halbuki, mən bunu illərdir deyirdim. Azərbaycanda islahatlara qarşı müqavimət var. Bu müqaviməti göstərən islahatlar daha da dərinləşdikcə növbənin onlara da çatacağını bi-

lirlər. Ona görə də ən müxtəlif variantlarla islahatların qarşısını almaq, ən azı islahat istiqamətində verilən qərarların təsirini azaltmaq istəyirlər. Prezident hansısa xarici səfərə, beynəlxalq tədbirə gedəndə Azərbaycanda demokratiyanın, söz azadlığının olduğunu bəyan edir. Anti-islahat mövqeyində olanlar dərhal öl-

kədə ya hansısa jurnalisti, ya siyasi partiya üzvünü, ya da QHT rəhbərini həbs etdirirlər. Onlar sanki ölkə rəhbərinin mövqeyini zəiflətmək istəyirlər.

Ölkədə islahatların dərinləşməsindən ən çox narahat olanlar korrupsiyaya uğramış köhnə nazirlər, bir sıra icra başçılarıdır. Bir zamanlar Eldar Mahmudov, Ziya Məmmədov, Səlim Müslümov, Fazil Məmmədov da islahatlara mane olmağa çalışırdılar. İslahatları müəyyən müddətdə tormozlamağa da nail olmuşdular. Lakin sonda prezidentin iradəsi qarşısında duruş getirə bilmədilər. Mən inanıram ki, indi də Prezident Administrasiyasından tutmuş Nazirlər Kabinetinə qədər kimlər islahatlara qarşıdırsa, cənab prezident tərəfindən cəzalandırılacaqlar".

H.Hacıyev qeyd etdi ki, o, deputatlardan fərqli ola-

raq konkret adlar çəkməklə fikirlərini ifadə etməyi düzgün sayır: "Bugünlərdə məhkəmə hüquq islahatları istiqamətində prezident İlham Əliyevin fərmanı oldu. Mən hesab edirəm ki, islahatlara Azərbaycanda əngəl olan iri rənqlilərdən biri Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevdir. Odur ki, Ramiz Rzayev ilk növbədə vəzifəsindən azad edilməlidir. Ramiz Rzayev vəzifədə qaldıqca məhkəmə sahəsində islahatların istədiyimiz nəticəsi olmayacaq. Əgər məhkəmə islahatlarından danışılırsa, birinci növbədə islahat Ali Məhkəmənin sədrinin dəyişdirilməsi ilə başlanmalıdır.

Yaşlı məmurların əksəriyyəti islahatlar qarşısında sanki siperidirlər. Bu siperi aradan qaldırmaq lazımdır ki, islahatlar dərinləşsin, daha yaxşı nəticələri olsun. Baş nazirin müavinləri islahatlar qarşısında

əngəldirlər. Hacıbala Abutalıbovun hansısa islahatın tərəfdarı olmasına inanmaq üçün adam gerek sadələşmələr yarışının qalibi olsun. Əli Həsənovun "Qaçqınkom" sədri olduğu dövrdə o sahədə olan qanunsuzluqlar bütün ölkə ictimaiyyətinə məlumdur. İndi də baş nazirin müavini. Belə bir adam islahat tərəfdarı ola bilər?! Əlbəttə, mümkün deyil. Belə adamlar imkan verərsə ciddi islahatlar keçirilsin?! Əlbəttə, mane olmağa çalışacaq. Yerlərdə əhalini narazı salanlar da yüksək vəzifələr tutub islahata qarşı olan şəxslərin əlaltısı olan məmurlardır. Onlar məqsədli şəkildə belə edirlər. Mən yaxın günlərdə canlı yayında çıxıb açıqlama verməyə hazırlaşırım. Orada dövlət komitələrindən birinin idarə rəisinin Cəmil Həsəniyə pul verdiyini, ölkənin daxilində gərginlik yaratmaq niyyətində olduğunu açıqlayacağam. Adını canlı yayında açıqlayacağam. Başqa məsələlər barədə də açıqlamalarım olacaq".

□ E.SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Azərbaycanlılar keçmişdən niyə ayrılı bilmir?

Sosioloq: "Birtərəfli olaraq keçmişə bağlı olmaq ziyanlı, keçmişdən bəhrələnmək isə zəruridir"

Azərbaycan siyasətində və eləcə də ictimai həyatında keçmişə bağlılıq gələcəyə olan planlardan daha qabarıq nümayiş olunur. Məsələn, orta yaşlı analar, atalar hər zaman nümunələri keçmişə nəzərən çəkirlər. Yaxud da tutaq ki, 30 il bundan öncə hansısa bir neqativ yaşayıblarsa, bir qohumundan incik düşüblərsə, oturub-durub ondan danışırırlar.

Eləcə də ölkənin müxalifət cəmiyyətində ən çox müzakirə edilən hadisələr 1990-cı illəri əhatə edir. Xüsusi ilə müxalifətçilər hələ də həmin illərdən ayrılıb, bu günə, gələcəyə uyğun düşünə bilmir. Bəzi insanlar isə müasir dövrün yeniliklərini qəbul etməyib, keçmişdən qopa bilmirlər. Halbuki, məsələyə sivilizasiya baxımından yanaşdıqda, keçmiş olduqca geridə qalır. "Zamanları donan insanlar"ın cəmiyyətdə artması hansı hallarla bağlıdır?

"Yeni Müsavat"a danışan **sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu** bildirdi ki, keçmişə müasir dünyanın tələbləri çərçivəsində baxmaq lazımdır:

"Bir var ki, müasir dünyanın pəncərəsindən keçmiş

baxsan və öz keçmişinlə əlaqələrin artdır. Bir də var ki, müasir dünyada baş verənlərdən xəbərdar olmadan, keçmişdə ilişib qalırısan. Bunlar fərqli şeylərdir. İstənilən yüksək savadlı, təhsilli insan öz keçmişinə daha qayğılı şəkildə baxır, bundan bəhrələnməyə bilir. Təhsil səviyyəsi aşağı, dünya görüşü bir o qədər də yüksək olmayan insanlar isə daha çox keçmişə bağlanıb və bunun təsiri ilə yaşayırlar. Birtərəfli olaraq keçmişə bağlı olmaq ziyanlı, keçmişdən bəhrələnmək isə zəruridir. İnsanın gen yaddaşında, xarakterində kifayət qədər bizim başa düşmədiyimiz, incə məqamlar var ki, onlar milli ruhumuza kökləndə bu potensial daha çox



Əhməd Qəşəmoğlu

açılır. Milli ruha isə o zaman köklənər ki, keçmişdən yaxşı bəhrələnməyə bilək. Bizdə artıq milli musiqi alətlərimizə qarşı biganəlik yaranıb. Məsələn, balaban, zurna, dəf, tar elə bir musiqi alətləridir ki, insanda milli ruhu oyadıb, vətənpərvərlik hissini gücləndirir. Bizim isə bu alətlərə olan münasibətimiz arzu edilən səviyyədə deyil. İnternet-

də axtarış verəndə görürük ki, ermənilər balaban ifa edənlər arasında müsabiqə keçirirlər. Baxırsan ki, ermənilər bu musiqi alətlərindən daha yaxşı bəhrələnilər. Biz isə ruhumuz həmin alətlərə bağlı olduğumuz halda, özümüzü müasir göstərməyə çalışırıq. Müasir dövrə arxa çevirib, keçmişə köklənmək də ziyanlıdır və bu, bizim ümumi

tərəqqimizdə zərərli rol oynayır".

Ekspert bildirib ki, uşaqlarımızın doğru tərbiyələnməsinə diqqət etməliyik:

"Elə etmək lazımdır ki, uşaqlarda həm keçmişimiz barəsində məlumat olsun, həm də onlar gələcəyə doğru inkişaf etsinlər. Azərbaycanın milli nağılları, dastanlarından, qəhrəmanlarından xəbərsiz olan şəxs də təhlükəlidir. Başqa bir qüvvənin onu ələ alması daha tez baş verə bilər. Lakin onu da tutub durmalı deyilik ki, biz Qaçqın Nəbi, Koroğlu övladıyıq. Bunu indiki dövrə tətbiq edib, vurub dağıtmaq psixologiyası ilə yavaşmalı deyilik. Əlimizdəki musiqi alətini milli ruhda kökləyib, imkanlarından daha geniş formada istifadə etməliyik. Bununla da keçmiş dövrün koloritini yeni dünyaya gətirərik. Bizim bu potensialımız hətta Avropa üçün də faydalı olar. Çox təəssüf ki, dünya hazırda daha çox neqativ qüvvələrin təsiri altındadır. Ortada olan ədəbiyyat, incəsənət nümunələrində bu,

özünü açıq şəkildə göstərir. Dərindən təhlil etdikdə bütün bunlar dağdıcı xarakterlidir. Bizim nağıllarımızda, folklorumuzda cəmiyyətimizi ahəngdar şəkildə kökləyən elementlər çoxdur. Sadəcə biz, bunlardan istifadə etməyi bacarmırıq. Bu məsələdə yaponlardan çox şey öyrənməliyik. Yaponlar ona görə inkişaf etdilər ki, həm müasir dünyaya kökləndilər, həm də mədəniyyətlərinin potensialını üzə çıxardılar. Eləcə də Çin, Koreyada bu istiqamətdə işlər görülür. Biz də bütün bu təcrübələrə nəzər salıb, keçmişdən doğru şəkildə istifadə etməliyik".

İnsanların keçmişə bu cür bağlı olması ilə əlaqədar "Yeni Müsavat"a danışan **psixoloq Fərqanə Mehmanqızı** isə bildirdi ki, cəmiyyətdə hər kəs ideal gördüyü bir şeyi nümunə götürür:

"İnsanlar ideal gördükləri bir şeyi yaddaşlarında saxlayırlar. Sonra isə onun hər zamanı uyğun olduğunu düşünürlər. Hansı insanları üçün hansısa dövr idealdırsa, onu da digərlərinə nümunə kimi çəkməyə çalışırlar. Bu, illərlə davam edir. Bu halın zərərli barəsində isə onu demək olar ki, məsələ fərqlidir".

□ Əli RAİS, "Yeni Müsavat"

Rusiyanı və Putini Qərb sanksiyaları çökdürə bilmir - səbəb...

Natiq Cəfərli: "Amerika və Avropa Birliyi dövlətlərindəki şirkətlər başqa ölkələr üzərindən əlaqə quraraq sanksiyalardan yan keçməyə başladılar"
Elxan Şahinoğlu: "Putinin hazırkı praktikası ondan ibarətdir ki, Qərbin böyük şirkətlərini şirnikləşdirici təkliflərlə Rusiyada müəyyən layihələrə cəlb etsin"

Rusiya Qərbin yeni sanksiyalarına məruz qala bilər. ABŞ senatında Rusiyaya qarşı yeni məhdudiyətlər paketi müzakirə edilir. Səbəb isə Rusiyanın ABŞ-dakı seçkilərə güman edilən müdaxiləsidir. Qanun layihəsi Rusiyalı Çin, İran, Şimali Koreya və senatorların fikrincə, ABŞ-dakı seçkilərə təsir etmək istəyən digər ölkələrlə eyni sərəyaya qoyur. Lakin Rusiyaya qarşı sanksiyalara sənədin xeyli böyük hissəsi həsr olunub.

Düzəlişlərə əsasən, ABŞ konkret banklara və enerji şirkətlərinə qarşı məhdudiyətlər tətbiq edə bilər. Layihədə həmçinin Rusiya ilə əlaqəli dağ-mədən, kosmik və digər sahə müəssisələri qeyd olunur. Bundan əlavə, amerikalılar Rusiya suveren borcu, dövlət istiqrazları və Rusiya hökumətinin nəzarət etdiyi şirkətlərin borc öhdəliklərinin ABŞ yurisdiksiyası altına düşən tranzaksiyalarını məhdudlaşdırmaq niyyətindədirlər.

Eyni zamanda şəxsi sanksiyalar altına düşmüş "yüksək vəzifəli rusiyalı siyasi fiqurların və top-menecerlərin" aktivlərinin bloklanması və dondurulması tətbiq olunacaq.

Rusiyaya qarşı bu kimi sərt sanksiyalar Kırımın ilhaqından sonra tətbiq edilməyə başladı və qonşu ölkədə bununla bağlı bir çox sosial-iqtisadi problemlər yaşandı. Bu problemlər Rusiyadakı soydaşlarımızın da həyatına mənfi təsir etdi. Lakin görünən odur ki, bu sanksiyalar nə Rusiya iqtisadiyyatını çökdürə, nə də Putini hakimiyyətdən sala bilər. Bəs, Rusiyanın belə ağır sanksiyalar qarşısında duruş gətirməsinin sirri nədir?

Bu sualı cavablandıran iqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, bu sualla bağlı hətta çox ciddi beynəlxalq araşdırmalar da mövcuddur: "Çox maraqlı nəticələrə də gəlinib. Ancaq əsas bir faktor var. hansı ki, bütün araşdırmaları bağlayır. Bu da Rusiyanın enerji daşıyıcıları



na olan bağlılığı ilə, ondan əldə etdiyi gəlirlərin həcmi ilə bağlıdır. Neftin qiyməti son 2 ildə belə kəskin yüksəlməseydi, Rusiyanın durumu daha çətin ola bilərdi. 2017-ci ilin sonu, 2018-ci ilin əvvəllərindən başlayaraq neft qiymətləri Rusiya üçün komfortlu bir hala gəldi. Əgər 40 dollardan və ya 50 dollardan aşağı olsaydı, Rusiya iqtisadiyyatının bu sanksiyalara dözmə şansı sıfıra bərabər olardı. O zaman çox ciddi sosial gərginliklər, iqtisadi kataklizmlər yarana bilərdi. Rusiyanın dövlət gəlirlərinin böyük əksəriyyətini neft-qaz gəlirləri təşkil etdiyindən bu sanksiyalara daha dözümlü hala gəldi. Neftin qiyməti ötən il Rusiya büdcəsində nəzərdə tutulduğundan 20 dollar artıq oldu. İndi də 70 dollar civarında hərəkət edir. Bu Rusiya iqtisadiyyatının dayanıqlı olmasının əsas səbəbidir. Təbii ki, başqa amillər də oldu".

İqtisadçının sözlərinə görə, əsas amillərdən biri də o oldu ki, Avropanın bəzi biznes çevrələri sanksiyalardan yan keçməyin yollarını tapdılar: "Müxtəlif ölkələr üzərindən, o cümlədən Belarusiya, Qazaxıstan üzərindən Rusiya ilə iqtisadi münasibətlərini davam etdirməyə çalışdılar. Çünki ciddi iqtisadi maraqları da var idi. Çünki biznes bütün məsələlər rəasional yanaşır və siyasi məsələlər onları ən son düşündürən məqamdır. İstər insan haqları, is-

duğu zərbələrdən biridir. Yeni sanksiyaların müəyyən mənfi təsirləri də olmamış deyil".

Politoloq Elxan Şahinoğlu da qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, Putin əsas siyasətini Qərb şirkətlərinin müəyyən üsullarla şirnikləndirib Rusiya iqtisadiyyatına cəlb etmək üzərində qurub: "Ukraynadakı hadisələrdən və Kırımın ilhaqından sonra Avropa Birliyi Dövlətləri və Amerika Rusiya hakimiyyətinə və şəxsən Putinə qarşı sanksiyalar tətbiq etmişdi. Bu sanksiyalar ildən-ildə müəyyən qədər sərtləşirdi. Müəyyən proqnozlar var idi ki, bu Rusiyada hakimiyyəti zəiflədəcək, iqtisadiyyatda müəyyən problemlər yaradacaq. Ancaq bu iki məsələni bir-birindən ayırmaq lazım idi. Hamıya məlum idi ki, bu sanksiyalar Putinin hakimiyyətdən gətməsi ilə nəticələnməyəcək, Putin öz hakimiyyətini qoruyacaq. İqtisadiyyata gəlincə, həmin ildə sanksiyaların ələ ciddi bir təsiri olmadı. Ancaq müəyyən mənfi təsirlər oldu və indi də bəzi mənfi tendensiyalar davam edir. Rusiya iqtisadiyyatında inflyasiyanın artması, sosial problemlərin artması müşahidə edilir. Doğrudur, Putin onları həll etməyə çalışır. Onun hazırkı praktikası ondan ibarətdir ki, Qərbin böyük şirkətlərini şirnikləşdirici təkliflərlə Rusiyada müəyyən layihələrə cəlb etsin. Bu işdə müəyyən nailiyyətləri də var. Məsələn, Rusiya "British Petroleum" şirkətinin böyük bir layihəsi var. Həmçinin bir neçə gün öncə, Almaniyanın və dünyanın çox böyük şirkətlərindən biri olan "Mercedes" şirkəti Moskva ətrafında böyük bir zavodu açıldı. Şimal dənizin dibi ilə boru xətti çəkildi".

Politoloqun fikrincə, Putin çalışır ki, Qərbin böyük dövlətlərinin sanksiyaları altında olmasına baxmayaraq, onların böyük şirkətlərini Rusiya iqtisadiyyatına cəlb etsin: "Artıq sanksiyaların 6-cı ildir və aydındır ki, nə Putin hakimiyyətini itirməyəcək, nə də Rusiya iqtisadiyyatı çökməyəcək. Ancaq bu proses 2 ilə hesablanmayıb. Əgər Rusiya iqtisadiyyatında müəyyən sualların sayı artarsa, bu o deməkdir ki, Putinə bütün problemləri həll etmək ələ də asan olmayacaq. Sanksiyalar Rusiya iqtisadiyyatına çox çətinliklər yaratdı. Əgər bu sanksiyalar olmasaydı, Putin bir çox iqtisadi problemləri daha qısa müddətdə həll edə bilərdi. Ancaq sanksiyalar bir çox problemlərin həllini Putin üçün dondurdu.

□ **Nərgiz LİFTİYEVA,**
"Yeni Müsavat"



AKP İstanbulda seçkinin nəticələri ilə razılaşmır

Ərdoğan bildirib ki, seçki prosesi başa çatıb, artıq məhkəmə mərhələsidir, AKP etiraz hüququndan istifadə edir, CHP isə nəticələrin dəyişməyəcəyinə əmindir

Türkiyədə martın 31-də keçirilmiş seçkilərdən sonra mübahisəli dairelərdə səsərin yenidən sayılması prosesi davam edir. Ümumilikdə səsərin yenidən sayılması ilə bağlı Türkiyədə 81 vilayətdən yarıdan çoxunda şikayət olsa da, indi əsas diqqət İstanbula yönəlib.

Ötən sayımızda da qeyd etdiyimiz kimi, Türkiyə Yüksək Seçki Qurumu (YSK) İstanbulun 18 rayonunda səsərin yenidən sayılması barədə qərar verib. 15 rayonda etibarsız bülletenlər, 3 rayonda isə bütövlükdə səsərin yenidən sayılması barədə qərar qəbul olunub.

Ötən gün CHP sədrinin müavini və partiya sözcüsü Faik Öztrak bildirib ki, İstanbulun 17 rayonunda etibarsız hesab olunan 119 min 652 bülletenin yenidən sayılması nəticəsində 2184 səs AKP namizədi Binəli Yıldırım, 785 səs isə CHP namizədi Əkrəm İmamoğluna yazılıb. Bununla da namizədlər arasındakı fərq yekun olaraq 18 min 742 səsə düşüb.

Məsələ ondadır ki, İstanbulda 39 rayon var və hakim partiyanın tələbi ilə bu rayonlardan 18-də səsərin tamamilə və ya qismən - etibarsız bülletenlərin - sayılması baş verib. Və 17 rayonda səsərin yenidən sayılmasından sonra fərq seçkidən sonrakı ilk gündə qeydə alınan 25 mindən 18 minə enib. Bu isə o deməkdir ki, digər 22 rayonda seçkilərin nəticələri bu şəkildə yenidən sayılarsa belə ümumi nəticəyə təsir edə bilməz.

Lakin indi AKP rəhbərliyi şübhələrin daha geniş olduğu qənaətinədir. Ötən gün Türkiyə mediası AKP-nin yerli Böyükçəkməçə rayonu təşkilatının İstanbulda seçkilərin nəticələrinin ləğv olunması ilə bağlı şəhər seçki komissiyasına müraciət etdiyi və bu müraciətin rədd edildiyi ilə bağlı xəbərlər yayıb. Lakin sonradan AKP sədrinin müavini Əli İhsan Yavuz bu məlumatı təkzib edib. Eyni zamanda o deyib ki, hazırda seçici siyahılarında yanlışlıqlar araşdırılır. Qeyd edək ki, hakimiyyət Böyükçəkməçə rayonunda 21 min saxta seçici qeydiyyatı aparıldığı ilə bağlı iddia qaldırılıb.

Ötən gün daha bir açıqlama isə İstanbul bələdiyyə sədri namizədi Binəli Yıldırımdan gəlib. O bildirib ki, səsərin yenidən sayılması prosesində aradakı fərq azalıb. Yıldırım deyib ki, səsərin təkrar sayılması nəticəsində aradakı fərq 29 mindən 18 minə enib. Və əlavə edib ki, proses davam edir, daha bir çox məntəqələrdə səsərin yenidən sayılacaq.

Ötən gün daha bir açıqlama isə prezident Ərdoğanın gəlib. Türkiyə prezidenti bildirib ki, seçki prosesi bitib, artıq məhkəmə prosesi başlayıb. Və əlavə edib ki, seçkilərə etirazlar 3 mərhələdə aparılır: Rayon, vilayət və nəhayət YSK səviyyəsində. Son sözü isə YSK deyəcək və bundan sonra proses başa çatacaq. Türkiyə prezidenti deyib ki, hakim partiyanın YSK-ya şikayət etmək hüququ var və onlar bu hüquqdan istifadə edirlər.

Türkiyədəki 30 böyük şəhər bələdiyyəsindən 15-ni AKP-nin qazandığını xatırladan Ərdoğan hakim koalisiyanın səs faizinin 53 olduğunu qeyd edib. Eyni zamanda CHP-nin İstanbul bələdiyyəsi sədrliyinə namizədi Əkrəm İmamoğlunun hərəkətlərini, xüsusən də Ankarada Anıqəbir memorialını ziyarətini tənqid edən Ərdoğan onun mövcud qanunlar və seçki qaydalarına riayət etmədiyini bildirib.

Ərdoğanın ittihamlarına İmamoğlunun cavabı gecikməyib. CHP namizədi bildirib ki, Anıqəbiri ziyarət mövzusunun indi müzakirə etməyin yeri yoxdur, Anıqəbirə isə hər dəfə yolu düşəndə gedir.

İmamoğlu bildirib ki, səsərin yenidən sayılması nəticələri dəyişməyəcək. Onun sözlərinə görə, hakimiyyət İstanbulda məğlub olsa da, bunu qəbul etmək istəmir.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

“Məhkəmə sistemindən yüz minlərlə şikayətlər var. İnsanları incidirlər, rüşvət tələb edirlər, süründürməçiliyə yol verirlər. Qərarlar Azərbaycan qanunlarına uyğun yox, müəyyən təzyiqlər nəticəsində qəbul olunur” - deputat Vahid Əhmədov prezident İlham Əliyevin məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərinləşdirilməsi ilə bağlı imzaladığı fərmanı şərh edərkən deyib.

Bu gün Azərbaycan məhkəmələrində respublika adından olduqca biabırçı, günahsız insanların uzun müddətə həbsə aparılan hökmlər, qərarlar verilməsi də kimsəyə sirr deyil.

Bu baxımdan fərmanda yazılanları oxuyanlar dərinləşmənin tezliklə baş verməsini səbsizliklə gözləyir, nəhayət ki, ölkədə məhkəmə adına utanc gətirməyən hökmlərin, qərarların veriləcəyinə ümidləniblər. Fərmanın göstərilənlərin icrası üçün 6 ay vaxt verilib.

Bəs bu günə qədər məhkəmələrin “köhnə qayda”larla məhbəsə göndərdikləri vətəndaşların aqibəti necə olacaq?

Sonuncu əfv fərmanına əsasən həbsdən çıxmış “NİDA” Vətəndaş Hərəkatının üzvü İlkin Rüstəmzadə bu gün də 13 sayılı cəzaçəkmə müəsisəsində saxlanılan Fərrux adlı məhbüs haqda status yazıb. Fərruxun həbs tarixçəsi belədir:

“Məhkəmə islahatları məsələsi yadıma bir hadisəni saldı. Bu hadisəni ağılın bir tərəfinə yazmışdım, indi yazmaq vaxtı olduğunu düşünürəm. “13”də Fərrux adlı bir gənc var idi (böyük ehtimalla indi də oradadır). Cəlilabad rayonunda taksi sürücüsü olub. Lisenziyası, sənədləri tam qaydasında. Bir dəfə yolda ma-

Məhkəmənin günahkara çevirdiyi Fərruxu necə xilas etməli? Hüquq müdafiəçisi: “Onun qohumları, yaxınları müraciət etsinlər, kömək edək...”



şını saxlayırlar, iki oğlan və bir qız minir avtomobilinə. Yolda bu məsələni başa düşür: qızı qaçırlar!

Dərhal maşını saxlayır, hər iki oğlanı qovur, qızı aparır düz evlərinə qədər. Atası təşəkkür edir. 8 ay sonra bu 2 nəfər adam oğurluğu ittihamı ilə həbs olunur. Hadisədə iştirak etdiyi üçün bunu da çağırırlar polisə. Polis deyir, bilirəm, mərdlik eləmişəm, amma gətir tədqiqatçıya 2000 manat ver, iş bağlansın. Vermir,

verə bilmir. İş gedir istintaqa. Müstəntiq çağırır, deyir, bilirəm mərdlik etmişəm, get 5000 manat gətir, atım prokurorun ağızına, iş bağlansın. Gətirmir, gətirə bilmir. İş gedir məhkəməyə.

Ağır Cinayətlər Məhkəməsindən bunu çağırırlar, hakim deyir, bala, bilirəm heç nə etməmişəm, amma məni başa düş, səni buraxsam deyəcəklər, filan qədər almısan, filan qədərini düş bura, mən də məcburam sənəni yerinə məhkəmə sədrinə öz ci-

bimdən pul verəm. Get sədrin haqqın gətir ver, bitsin bu iş. Vermir, verə bilmir. Məhkəmədə qızın özü, valideynləri gəlib yalvarırlar hakimə. Ki, bu adam xanımı xilas edib. Notariusda təsdiqlənmiş ifadələr verirlər. Xeyri olmur. Digər 2 nəfər məhkəməyə gəlib ifadə verirlər, yenə xeyri olmur. 8 illik həbs cəzası!..

Həmin Fərrux “13”ə gələndə, Penitensiar Xidmətin işgəncə krallarından hesab olunan Elçin Əlicanov belə əlini başına tu-

araq işi oxuyub hakimləri söymüşdü.

Çox yerə yazdı, məktub göndərdi. Faydası olmadı heç nəyin. Niyə? Çünki polis buraxa bilməz! Müstəntiq buraxa bilməz! Hakim buraxa bilməz! Rüşvət mexanizmi elədir ki, aldinsa, verməlisən. Vəssalam! Kimisə buraxan pul almadığını sübut edə bilməz! Necə? Sən? Onu? Pulsuz? Yaxşı, bədsir sən Allah! Axaxa, günahsız idi? Bunu rəisə (rayon prokuroruna, məhkəmə sədrinə) özün izah edərsən. Sistem bu. Mexanizm bu. Hüquq bu!”

Bəli, durum belədir. 1 məhbusun nümunəsində Azərbaycanda məhkəmə-hüquq sisteminin dərin uçurumun dibinə yuvarlandığı göz önündədir.

Nə etməli? Həbsdəki fərruxları necə xilas etməli?

Hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu “Yeni Müsavat”a deyib ki, məhkəmə-hüquq sistemindəki islahatların vacibliyi məsələsini dəfələrlə ən müxtəlif səviyyələrdə qaldırblar: “Prezidentin son fərmanı belə məsələlərin olmamasına görə verilib.

Günahsız insanların həbsə göndərilməsinə görədir. Fərman çox yaxşıdır, icra olunması hava, su kimi vacibdir. Sözsüz ki, islahatlar birinci məhkəmələrdən başlamalıdır. Bu gün bizim bütün belələri məhkəmə sistemindən gəlir. İkincisi atılan hər bir addımın müsbət bəhrəsi olur və sözsüz ki, bu fərmanın da bəhrəsi bütün ölkə üçün çox gözəl olacaq. Bu gün reformalar məhz məhkəmələrdən başlanmalıdır. Prezident olduqca vacib fərman verib. Həmin fərmanın icra məsələsi daim diqqətdə saxlanmalıdır. Məhkəmələrin daimi monitorinqi aparılmalı, hakimlərin qanunlara uyğun qərarlar verməsi təmin edilməlidir. Fərrux adlı məhkumun yaxınları İnsan Hüquqları üzrə Birgə İşçi Qrupu adına bir məktub yazsınlar. Həmin məktubu bizim ofisə versinlər, baxaq. Həmin iş üzrə hökmə baxıb müvafiq addımlar ataq, səlahiyyət sahiblərinə müraciət edək. Əlimizdə sənəd olmalıdır ki, biz müvafiq müraciətlər edə bilək. Sonuncu əfv fərmanı verildikdən belə şəxslərdən azadlığa çıxanlar oldu. Bir çox insanın azadlığa çıxması üçün əlimizdən gələni əsirgəmədik. Həmin Fərruxun qohumları, yaxınları müraciət etsinlər, nə baş verdiyini sənədlərlə, sübutlarla təqdim etsinlər, kömək edək. Həmin yazılanlarla tanış oldum, təəssüflənirəm ki, belə hadisələr baş verib”.

Mövzuya qayıdacağıq.
□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
“Yeni Müsavat”

Bakıda orqan alverinin təfərrüatı

“Böyrəyini satanlar şərtləri daha çox pozurdular”

Orqan alveri ilə məşğul olmağda ittiham edilən şəxs hakim qarşısına çıxarılıb.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində insan orqanı alveri ilə məşğul olmağda təqsirləndirilən Vahib Xudadatovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası davam etdirilib.

Hakim Zeynal Ağayev sənədləri ilə keçirilən prosesdə dövlət ittihamçısı ittiham aktını elan edib.

İttihamla görə, 62 yaşlı Vahib Xudadatov böyrək çatışmazlığından əziyyət çəkib orqan köçürməsinə ehtiyacı olan şəxslərlə imkansızlıqdan böyrəyini satanlar arasında vasitəçilik edib.

Bunun müqabilində hər iki tərəfdən də pul alıb. Böyrəyini satanlar saytlarda, sosial şəbəkələrdəki elanlar, ortaq tanışlar vasitəsilə tapılır, xəstəlikdən əziyyət çəkənlərin özləri, yaxınları ilə görüşdürülür və qiymət məsələsi razılaşdırılır. Öncə Bakıda müxtəlif tibb müəsisələrində qan analizi verilib, sonra hər iki tərəf İrana hakim Mohsen Tahirinin yanına aparılıb, orada etraflı müayinədən keçirilib, transplantasiya qərarı verildikdən sonra böyrək köçürmə əməliyyatı Gürcüstanda “Lanseti” kli-



nikasında aparılıb. Əməliyyatı Tbilisidə Mohsen Tahiri gedib özü həyata keçiribmiş. Sonradan əməliyyatlar Tacikistanda Səhiyyə və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin “İnsan orqanları və toxumaları transplantasiyası Milli Mərkəzi”ndə aparılıb. Orada da əməliyyatları Mohsen Tahiri həyata keçirib.

Hər əməliyyata orqan köçürülən xəstənin yaxınları böyrəyini satan donora onunla razıla-

dırılmış məbləğlə yanaşı, əməliyyat həyata keçirilən klinikaya 8 min, iranlı həkimə 10 min dollar pul ödəyirmiş. Vasitəçilik edən Vahib Xudadatova isə 200 manatdan 2 min manata qədər pul verilib.

Böyrəyini satanlarla onu alanlar arasında Bakıda notarial qaydada müqavilə imzalanıb. Orada göstərilib ki, guya bu adamlar qohumdular və biri digərinə böyrəyini verir.

Xudadatov məhkəmədəki ifadəsində deyib ki, övladı 2007-ci ildə xəstələnib, böyrəklərində problem yaranıb:

“Dializ xəstəliyindən 4 il əziyyət çəkdi. Televiziyaçıxdıq və xeyirxah insanlara müraciət etdik. Pul yığıldı, bir nəfər də Elman Ağayev adlı şəxs zəng elədi ki, böyrəyini verə bilərəm. Orada böyrəyi dəyişdirildi və gəldik. 10 min dollar böyrəyini

verənə, 8 min dollar həkimə, 10 min dollar da həkimə verdik.

Sonra dostum Yaşar mənə zəng elədi ki, övladının böyrəyində problem var və dəyişdirilməlidir. Məndən məsləhət aldılar ki, uşaq necədir, həkim məsləhətlidirmi? Mən də taksi sürücüsü idim və həkimini də tanıyırdım.

Sonra Rüstəm adlı şəxslə tanış olduq. Onun da övladı xəstə idi. Mən onunla uşağım dializ xəstəsi olanda tanış olmuşdum. 4 il o xəstəxanaya gedib-gəlmişəm. Bu xəstəlikdən əziyyət çəkən adamlar ora gəlirdi. Demək olar ki, hamı ilə tanış olduq.

Xudadatov deyib ki, ondan böyrək donoru olmaq istəyənlərə sosial şəbəkələrdə elanlara baxmalarını məsləhət bilib.

Özünü qətiyyətlə təqsirli bilməyən V.Xudadatov məhkəmədə deyib ki, böyrəyini satanlar daha çox şərtləri pozurmuş: “Mən onları həkimlə tanış eləmişəm, taksi sürücüsü kimi, onları İrana, Gürcüstana aparıb-gətirmişəm. Buna görə mənə pul veriblər. Hər şeyin şahidi-sübutu var. Heç kim heç nəyə məcbur edilməyib. Adamlar özləri öz aralarında razılaşıblar, mənlilik bir şey olmayıb. Könüllü şəkildə satıblar, pullarını da alıblar”.

Onun sözlərinə görə, bəzən donorlar prosesin gedişində ra-

zılaşmanın şərtlərini pozur, əlavə tələblər irəli sürürdü: “Bəhram Məmmədov əməliyyata girməmişdən əvvəl 13 min manat Bakıda sayılıb qarşısına verilmişdi. Özü əməliyyatdan əvvəl deyib ki, “mənə “iPhone” almasanız, girməyəcəm”. Sonra təzə pal-paltar istəyib. Yaxud Sarvan iki il gedib-gəlib mənədən pul tələb edirdi. 10 minə danışılmışdı, 20 minə qədər pul aldı”.

Qeyd edək ki, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) İctimai əlaqələr şöbəsinin yaydığı məlumata əsasən, DTX tərəfindən həyata keçirilmiş əməliyyat-istintaq tədbirləri nəticəsində vətəndaşlara qarşı müxtəlif cinayət əməllərinin törədilməsi, əlaqəsində olan digər şəxslər, o cümlədən xarici ölkə vətəndaşları ilə birgə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının orqanlarının xaricdə transplantasiyası üçün ölkədə alqı-satqısını təşkil edən Azərbaycan Respublikası vətəndaşı Xudadatov Vahib Fəxrəddin oğlu müəyyən olunaraq cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib, məhkəmə tərəfindən bərəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib. V.Xudadatovun əlaqəsində olan şəxslər istintaqa cəlb ediliblər.

Ona qarşı Cinayət Məcəlləsinin 137-ci (insan orqanları və ya toxumalarının alqı-satqısı, onların transplantasiya məqsədilə götürülməsinə məcbur etmə), 144-1-ci (insan alveri), 178 (dələduzluq) və 182-ci (hədə-qorxu ilə tələb etmə) maddələri ilə ittihamlar verilib.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

Liviya Milli Ordusunun (LMO) komandanı general Xəlifə Həftər tabeliyində olan qüvvələrə paytaxt Tripoli şəhərinə hücum əmrini verib. Eyni zamanda, paytaxt əhalisinə də ultimatum verərək silahı yerə qoymağı və ağ bayraq qaldıraraq təslim olmağa çağırıb. General hərbiçilərə əcnəbilərə və mülki əhaliyə atəş açmamağı da əmr edib. Aprelin 4-də hücumu keçən Həftər qüvvələri Tripolinin Surman və Qaryan kəndlərini ələ keçirib.

Liviya yeni müharibə astanasında

General Xəlifə Həftər ikiye bölünmüş Liviyanı silah yolu ilə birləşdirməyə çalışır, alınacaqmı?



Xatırladaq ki, 2011-ci ilin oktyabrında Qəzzafinin ölümündən sonra Liviya 2012-ci ildə seçkilər keçirilib. Ancaq Liviya 2014-cü ilin may ayından etibarən faktiki olaraq iki hissəyə bölünüb. Fəyyaz Saracın rəhbərlik etdiyi Milli Uzlaşma Hökuməti Liviyanın qərb ərazilərinə, o cümlədən Trablus, Misrata kimi mühüm şəhərlərinə nəzarət edir. Bu hökuməti əsasən Türkiyə və Qəter dəstəkləyir.

Ölkənin şərq və cənubunda böyük əraziyə nəzarət edən, Abdullah Sininin rəhbərlik etdiyi Liviya hökuməti və ya Təmsilçilər Məclisi hökuməti isə Benqazi də daxil olmaqla şərq sahili şəhərlərinə (Dərnə istisna olmaqla) nəzarət edir. Mərkəzi Tobruk şəhərində yerləşən bu hökumət Qərb ölkələri, ABŞ, bəzi Avropa dövlətləri, o cümlədən Misir, BƏƏ və Səudiyyə Ərəbistanı tərəfindən dəstəklənir.

Ötən gün Həftərin Tripoliyə hücum əmrindən sonra Fəyyaz Sarac hökuməti nəzarət etdiyi ərazilərdə səfərbərlik və hərbi hazırlıq vəziyyəti elan edib. Saracın ofisindən bildirilib ki, "ordu və polis qüvvələri terror və cinayətəkar dəstələrə, qeyri-qanuni silahlı birliklərə, muaddullara Liviya şəhərlərini təhdid edən qruplara qarşı

hazırlıqlı olmaq" tapşırılıb.

Qeyd edək ki, general Həftərin rəhbərliyi ilə Liviya Milli Ordusu bu il yanvarın 15-də Çaddan olan silahlı qrupları təmizləmək, insan alveri ilə məşğul olan qrupları Liviya'dan çıxarmaq, eləcə də bölgədə çox güclü olan "əl-Qaidə" və İŞİD terrorçularına qarşı ölkənin cənubunda əməliyyatlara başlayıb. Bu əməliyyat zamanı Milli Ordu bir sıra əraziləri ələ keçirib.

Liviya müftisi Sadiq əl-Giryani isə Həftər qüvvələrinin hücumu ilə bağlı fətva verib. Müfti fətvasında Liviya xalqını küçələrə çıxmağa və Həftər qüvvələrinə qarşı müqavimət göstərməyə çağırıb. Bu barədə Qəterdə yerləşən "Əl-Cəzirə" kanalı məlu-

mat yayıb. Müfti fətvasında BMT-ni tənqid edərək beynəlxalq təşkilatı Həftərlə əməkdaşlıqda ittiham edib.

Məsələ ondadır ki, Liviya artıq 5 ildir ki, iki hissəyə bölünüb. Ölkənin şərqində Misir, Səudiyyə Ərəbistanı və Qərb ölkələrinin dəstəklədiyi hökumət, şərqində isə Türkiyə və Qəterin dəstəklədiyi islamçı (Müsəlman Qardaşlar xəttində) hökumət fəaliyyət göstərir. Həftər isə faktiki olaraq indi şərqdəki ərəb ölkələri və Qərbin dəstəklədiyi hökumət tərəfdən çıxış etsə də, Rusiya ilə yaxındır.

Uzun zamandır Liviya'da fəaliyyət göstərən hökumətlər arasında Avropanın vasitəçiliyi ilə danışıqlar aparılırsa da, orta q məxrəcə gəlmək

mümkün olmayıb. Ən son olaraq ötən həftə Tunisdə BMT, Afrika Birliyi, Avropa Birliyi və Ərəb Liqasının iştirakı ilə "4 tərəfli Liviya konfransı" keçirilib.

Konfransda əldə olunan razılaşmaya əsasən bu ilin iyul ayında Efiopiyanın paytaxtı Əddis-Əbəbə şəhərində Liviya hərəs olunmuş "Milli Uzlaşma Konfransı" keçiriləcək.

2019-cu il aprelin 14-16-da Liviyanın şimal-qərbində "Milli Forum" keçirilməsi və bu forumda ölkənin bütün ərazisində prezident və parlament seçkilərinin keçirilməsi təqvim müəyyən olunub. Lakin Həftərin hücumu göstərir ki, bu toplantı çətin baş tutacaq.

1949-cu il təvəllüdü general Xəlifə Həftər Liviya ordusunda xidmət edib. 1969-cu il çevrilişində iştirak edib. Hətta 1973-cü il İsrailə qarşı müharibədə iştirak etdiyi iddia olunur. Ötən əsrin 80-ci illərində Liviya ordusunda Çada qarşı müharibədə iştirak edib. Həftərin Çadla müharibədə əsir alındığı və daha sonra Amerikaya mühacirət etdiyi bildirilir. General Həftər Liviya 20 ildən sonra - 2011-ci ildə Qəzzafi devrilib öldürüldükdən sonra qayıdıb.

2014-cü ildə Milli Qvardiyanın komandanı olan Həftər Liviya'da islamçı qruplara, o cümlədən "Müsəlman Qardaşlar" təşkilatına (Liviyanın qərbindəki islamçı hökumət) müharibə elan edib. Son 5 ildə ciddi uğurlar əldə edən Həftəri həm də Liviyanın yeni diktatoru kimi təqdim edənlər də vardı. Ancaq hazırda Liviya bölünüb parçalanıb, üstəlik Həftərin özü siyasi hakimiyyətə yiyələnmə bilməyib. Ölkə faktiki, parçalanmış vəziyyətdədir.

Bu arada Həftərin Tripoliyə hücum əmrindən sonra BMT baş katibi Antonio Qutteres bəyanatla çıxış edib. BMT baş katibi bildirib ki, Həftərin hücum əməliyyatından sonra aprelin 14-16-na təyin olunmuş konfrans baş tutmayacaq. Eyni zamanda o, hərbi əməliyyatların Liviya'da munaqişənin başa çatması üçün həll yolu olmadığını deyib.

Aydın məsələdir ki, Həftər bu əməliyyatı müttəfiqləri ilə razılaşdırıb. Çünki söhbət Liviya'da iki müxalif qrup arasında haqq-hesab çürüdülməsindən getmir. Eyni zamanda, faktiki olaraq Liviya məsələsində və ümumiyyətlə Yaxın Şərq məsələsində ikiye bölünmüş ölkələr qrupunun, yəni Qəter və Türkiyənin körfəz ölkələri ilə sərbəstləşməsinin yeni ünvanıdır. Ötən həftə Qəter əmiri dəvət olunduğu Ərəb Liqası sammitində cəmi bir neçə dəqiqə oturma bilib və daha sonra sammitin iclasını tərk edərək ölkəsinə geri dönüb.

Həftərin Tripoliyə hücumu bir mənada Liviyanın güc yolu ilə "yuxarıdan" birləşdirilməsi cəhdidir. Ancaq qarşı tərəfin təzliklə təslim olması da az inandırıcıdır - baxmayaraq ki, Tripoli uzun müddət müqavimət göstərməyə bilib. Yeri gəlmişkən, aprelin 5-də Rusiyanın "Sputnik" Agentliyi Həftər qüvvələrinin artıq Tripolinin bir hissəsinə nəzarət etdiyi barədə xəbər yayıb. Bu qüvvələr əsasən şəhərin cənub-qərb hissəsindən yaxınlaşıb. Ancaq güman ki, Milli Uzlaşma Hökuməti Həftər qüvvələrinə hələ uzun müddət müqavimət göstərməyə çalışacaq. Lakin bütövlükdə Tripoli hökumətinin süqut etməsi hazırda xeyli dərəcədə real görünür. Həftər isə Liviya'da daha çox neft və qaz kəmərlərinə nəzarət edir. Üstəlik, bölgənin qüdrətli dövlətləri, o cümlədən Rusiya yaşlı generalı dəstəkləyir.

□ Kənan RÖVSƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"

Avropaya qış qayıdıb, bəs Azərbaycanda?

Telman Zeynalov: "İstiləşmə deyil, soyuqlaşma prosesinə hazır olmalıyıq"

Avropanın bir çox ölkələrində, o cümlədən İngiltərədə hava şəraitinin kəskin dəyişməyə başlayıb. Böyük Britaniya'da kəskin hava şəraiti ilə əlaqədar bir sıra hava lüçüşlərində axsamalar olub, nəqliyyatda problemlər yaşanıb, bəzi yollar bağlanıb. Norson əyalətində isə yağan dolu-qar nəticəsində ölümə nəticələnən yol qəzası baş verib.

Beləliklə, yaz mövsümü olmasına baxmayaraq Avropanın bəzi bölgələrinə demək olar ki, qış yenidən geri qayıdıb. Bəs Azərbaycanda da bu cür kəskin hava dəyişməsi gözənlənirmi?

Xatırladaq ki, bu il ölkəmizdə qış bir qədər mülayim keçsə də, yaz mövsümü çox sərt başladı. Hətta bir neçə gün bundan əvvəl paytaxt Bakıda havanın temperaturu xeyli aşağı düşdü, bölgələrdə qar yağdı. Ağacların yenice çiçəkləndiyi zamanda bəzi bölgələrə qar yağması isə təbii olaraq narahatlıq doğurdu. Elə isə Avropaya qışın yenidən geri dönməsi ölkəmizdə də müşahidə oluna bilərmi?

Tanınmış ekoloq Telman Zeynalov sualımıza bu cür cavab verdi: "Son 20-25 ildə insanların beyninə yeridirlər ki, dünyada istiləşmə prosesi gedir. Bu tamamilə səhvdir. 2003-cü ildən bəri əksinə, havalar tədricən soyumağa başlayır. Bu barədə dəfələrlə açıqlama vermişəm ki, hazırda dünya istiləşməyə deyil, soyuq

havalara doğru gedir. Biz əslində buna hazırlaşmalıyıq. Yəqin xatırlayırsız, bir neçə gün əvvəl ölkəmizin bəzi bölgələrinə qar yağdı. Hətta 31 mart günü Quba rayonunda da onu göstərdi ki, buzlaşma



Telman Zeynalov

dövrü yavaş-yavaş yaxınlaşır. Yəqin xatırlayırsız, bir neçə gün əvvəl ölkəmizin bəzi bölgələrinə qar yağdı. Hətta 31 mart günü Quba rayonunda da onu göstərdi ki, buzlaşma

güclü qar yağmışdı. Deyərdim ki, bu günə qədər rayonda dağlara bu qədər qar yağdığını görməmişdim. Hər yer ağ örpəyə bürünmüşdü. Bu onu göstərir ki, yavaş-yavaş soyuq havalər gəlir və biz buna hazır olmalıyıq".

Telman Zeynalov aprel ayında ölkəmizə qar yağması ehtimalı olmadığını bildirdi: "Güman etmərəm ki, bu ay ölkəmizə qar yağsın. Ola bilər ki, Avropaya qar yağır, bu təbiidir. Çünki soyuq hava kütlələri Şərqi doğru hərəkət edir. Ola bilsin ki, Şərqi soyuqlaşma prosesi sərt keçsin".

Qeyd edək ki, Milli Hidrometeorologiya Departamenti ümumilikdə aprel ayında havanın orta aylıq temperaturu

iqlim normasına yaxın, bəzi günlərdə isə normadan bir qədər yüksək olacağı barədə məlumat yayıb. Məlumatda bildirilir ki, ölkədə aylıq yağıntının miqdarı iqlim normasına yaxın, əsasən dağlıq və dağətəyi rayonlarda bir qədər çox olacağı ehtimal olunur.

Bakı və Abşeron yarımadasında orta aylıq temperatur 11-14, bəzi günlərdə 21-26 dərəcə isti, Naxçıvan Muxtar Respublikasında 12-16, bəzi günlərdə 23-28 dərəcə isti, Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, Daşkəsən və Gədəbəy rayonlarında 6-10, bəzi günlərdə 18-22 dərəcə isti, Qazax, Gəncə, Goranboy, Tər-Tər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında 12-15 dərəcə, bəzi günlərdə 20-25 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

□ Xəlida GƏRAY, "Yeni Müsavat"



MUSAVAT

Son səhifə

N 72 (7242) 6 aprel 2019



Mediumla falçı yola getmədi, işə polis qarışdı

Şotlandiyadan olan medium dələduz falçıdan polisə şikayət edib. Onun dediyinə görə, bu şəxs müştərilərinə sosial şəbəkə vasitəsilə onun adından müraciət edib. Bu barədə lenta.ru saytı "Evening Express"ə istinadən yazıb. Morin Smit artıq 30 ildir ki, həyatını spiritik seanslarla qazanır. Bu isə "ölmüş qohumlarla ünsiyyət"i özündə əks etdirir. Yalançı Smit adından təsadüfən ona göndərilən mesajda qeyd edilmişdi ki, 10 funt qarşılığında gələcəyi deyə bilər. "Böyük ehtimalla, ərim bildirdi ki, ona bu mesajı göndərən mən deyiləm. Çünki mən ümumiyyətlə, internet vasitəsilə konsultasiya etmirəm. Bu, məni ciddi şəkildə narahat etdi". Bunu da Smit deyib. Müştərilərlə danışdıqdan məlum olub ki, falçı müəyyənləşdirib ki, dələduz falçı onlardan çoxuna yazıb, telefonla konsultasiya təklif edib və onlardan kredit kartı ilə bağlı məlumatlarını göndərməsini xahiş edib. "Məni qorxudan odur ki, hansısa bir dələduz mənim adımdan sui-istifadə edir və mənim illərdə yığdığım nüfuzu dağıtmağa çalışır".

Smit onu izləyənlərdən hər birinə xəbərdarlıq məktubunu göndərib və ardınca da bununla bağlı polisə müraciət edib. Polis əməkdaşı qeyd edib ki, onun müraciəti əsasında həmin şəxs barədə cinayət işi qaldırılıb.

Həkimlər xəstənin gözündən 4 arı çıxardı

Tayvan sahilində həkimlər pasientin gözündən dörd diri arı çıxarıblar. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verib. "Biz qohumumuzun qəbrini qaydaya salırdıq. Birdən üzümə külək dəydi. Küləyin içində toz-torpaq, eləcə də çirk var idi. Mən gözümlə su ilə yudum, amma axşama yaxın gözlərimdən yaş gəlməyə başladı" - deyər xəstənin yaxınları bildirib. Həmin vaxt yardım üçün yerli klinikaya müraciət edən pasienti müayinə edəndən sonra onun gözündən diri arılar çıxarıblar.



Belə məlum olub ki, arılar son 4 saat ərzində onun göz yaşları ilə qidalanıblar və göz qışasının zədələnməsinə, dəri infeksiyasına səbəb olublar. Həkimlər müəyyənləşdiriblər ki, arılar qalıqdan qidalanıblar ki, insan tərini iyinə yığış-

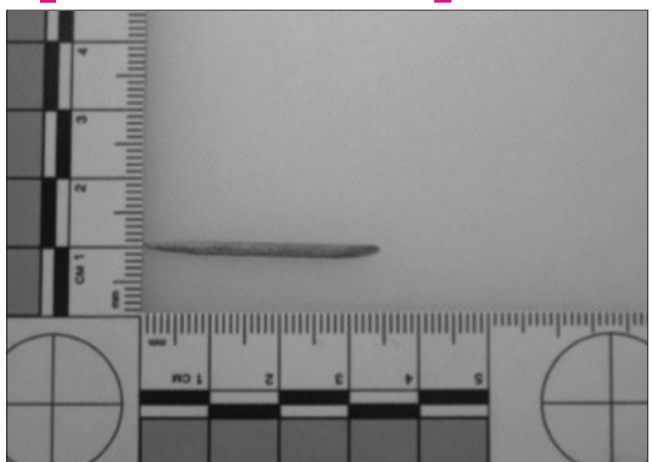
lar. Bu arılar geyimin və saçın altına yığışsa, allergik reaksiya yarada bilərlər.

Klinikanın aparıcı oftalmoloqu bildirib ki, bu hadisə dünya təcrübəsində unikal hadisə olub.

Mart ayının ortasında Hindistanın Qərbi Benqaliya

ştatında vəhşi arı balı yağın Suk Məhəmməd Dalal ağzını diri arılarla doldurub. Dalal iddia edir ki, son 16 il ərzində o, arı zəhərin qarşı immunitet qazanıb. Vəhşi arı balı yağıcısına çevrilmədən öncə, kişi həkim köməkçisi olaraq çalışırdı.

Diş çöpü boğazında qaldı, dünyasını dəyişdi



Diş çöpü Portuqaliyanın Koimbr şəhər sakininin ölümünə səbəb olub. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verib. 50 yaşlı qadın iki dəfə boğazındakı xoşagəlməz hislə bağlı xəstəxanaya müraciət edib. Onun fikrincə, vaxtilə bu terbrod yeyəndə boğazında nəşə qalıb. Nə larinqoskopiya, nə rentgendə hər hansı şübhəli məqam görülməyib. Ona soyuqdəymədən antibiotik yazıb və evə yazıblar.

Həkimə gedəndən bir yaralarla uzanıb. Ölümün gün sonra qadını ölü tapılıb. İlk səbəbi olaraq qətl kimi O, vanna otağında başında göstərilib. Amma daha son-

ra bu versiya qüvvədən düşüb. Daha sonra araşdırma nəticəsində qadının mədəsində 3.5 santimetr uzunluğunda diş çöpü çıxıb. Qadın huşunu itirəndən sonra yerə yığılıb və başı yerə deyib. Bu, qadının bədənində aşkarlanan yaraların araşdırması zamanı üzə çıxıb.

Journal of Forensic and Legal Medicine jurnalının müəllifləri qeyd edirlər ki, onlara bu səbəblə bağlı dünyasını dəyişmə halları məlum deyil.

Yanvar ayında isə xəbər yayıldı ki, Britaniyanın Belfast şəhər sakinini iki həftə boyunca boğazında plastik qablaşdırma ağırkəsicisi ilə yaşayıb. Mütəxəssislər bir neçə dəfə qadını müayinə etsələr də şübhəli heç nə tapmamışdılar.



QOÇ - Kosmik enerji bucağının mərkəzində olduğunuzdan aktivliyiniz artacaq. Məişət qayğıları kimi xırda problemləri isə beyninizdən çıxarın. Daha çox başəri ideyalar barədə düşünün.



BUGA - Özünüzü hər bir situasiyaya hazırlayın. Çünki ulduzların düzümü bu ərafədə hər cür hadisə və insanlarla rastlaşma ehtimalınızdan xəbər verir. Öz mənafeyinizi əsas tutun.



ƏKİZLƏR - O qədər də səmərəli vaxt deyil. Mövcud situasiyalar ideyalarınızda, eləcə də qarşınıza qoyduğunuz məqsədlərdə donuqluq yaradacaq. Odur ki, qeyri-ənənəvi heç bir iş görməyin.



XƏRÇƏNG - Hansısa gecikmiş planın reallaşmasına cəhd etməyin, yoxsa əliniz boşda qalacaq. Adamların basırıq olduğu yerlərdən uzaq olun. Gün ərzində səfərə çıxmaq sizə səmərə verəcək.



ŞİR - Hər mənada uğurlu vaxtdır. Ətrafınızda olan hər bir olay əhval-ruhiyyəyinizə müsbət təsir göstərəcək. Bu axşam füsunkar bir məclisdə iştirakınız gözlənilir. Kiminsə əleyhinə danışmayın.



QIZ - İşə az aludə olun. Çünki fəaliyyət müstəvisində passivlik baş qaldırıldığından istirahətə daha çox yer ayırmalısınız. Günortadan sonra yeni əlaqələr yaratmaq üçün münasibdir.



TƏRƏZİ - Hazırda aparıcı mövqeyə malik olan Qoç bürcü əksər məsələlərdə sizin bürcü əkslik təşkil etdiyindən riskli işlərə girişməməlisiniz. Yalnız ailə-mənzil qayğıları ilə məşğul olun.



ƏQRƏB - Əsasən ailə-sevgi münasibətlərində irəliləyişlərə nail ola bilərsiniz. Planetlərin hazırkı mənzərəsi bu istiqamətdə sizə yaxından kömək edə bilər. Şəxsi büdcənizi dağıtmayın.



OXATAN - İxtiyarınızda olan bu təqvim daha çox ibadətə, xeyirxah işlərə həsr edin. Günün ikinci yarısında yaxınlarınıza və ehtiyac sahiblərinə baş çəkin. Hər kəsi sevindirir ki, özünüz də sevinəsiniz.



OĞLAQ - Bu tarixdən başlayaraq pulla bağlı problemləriniz qismən də olsa, həll olunacaq. Əsas diqqətinizi bu yönümə istiqamətləndirməlisiniz. Hər hansı yeni işə başlamağa tələsməyin.



SUTÖKƏN - Enerjinizin artmasına rəvac verən bu gün maraqlı adamlarla görüşünüze şərait yaradacaq. Öz hisslərinizi bürüzə verməyin. İstənilən işgüzar sövdələşmələrdən səkinməyin.



BALIQLAR - Maliyyə durumunuzun normal hala düşəcəyini bəyan edən ulduzlar bu istiqamətdə problemlərinizin azalacağını bildirir. Nahardan sonra yaxşı insanların dəstəyini alacaqsınız.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Milyonlarla rublu zibilliyə atdı

Tüməndə ailə təsadüfən milyonlarla rubl pulu zibilliyə atıb. Bu barədə "Bizim şəhər" portalı məlumat yayıb. Tümenlilər analarının mənzilini satıblar, daha sonra isə bu alqı-satqıdan əldə etdikləri vəsaiti paketə qoyublar. Son olaraq pul dolu paketlə zibil paketini qarışıq salaraq, onu atıblar. Pullar daha sonra zibil zavoduna çatıb. Ailə zavoda gəlib və əməkdaşlara öz problemləri ilə bağlı danışdı. Şəhər sakinləri öz zibil paketlərini tapmaq üçün 12 ton zibilin arasında eşlənməyə məcbur qalıblar. Bu barədə jurnalistlərə sexin roisi Viktor Zaqidulin məlumat verib. Son nəticədə pullar tapılıb.



2018-ci ildə xəbər verilmişdi ki, Kanada sakini 9 ay ərzində ilk dəfə öz iş masasını düzəlməyə çalışıb və orda uduş qazanan lotereya bileti tapıb. Bu bilet ona 998.7 min Kanada dolları qazandırdı.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.755